

DARBININKAS

Vol. LXIX, Nr. 23
Birželio - June 8, 1984

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Prezidentas Reagan, turėdamas galvoj karą tarp Irako ir Irano išsiplėtimą į Persijos įlanką, pardavė Saudi Arabijai 400 priešlėktuvinių raketų ir 200 raketsvaidžių jos aliejaus įrengimam nuo galimo lėktuvų puolimo ginti.

Salvadoro vyriausybė, siekdama sumažinti krašte kraštutinių dešiniųjų įtaką, pasiuntė į užsienį du aukštus karininkus: izdu policijos viršininką plk. Nicolas Carrana ir La Paz provincijos viršininką plk. ltn. Denis Moran.

Dominikonų respublika nutraukė pasitarimus su Tarptautiniu monetariniu fondu dėl finansinės paramos; nes vyriausybė bijo, kad krašte gali kilti riaušės, jei pagal fondo reikalavimus bus pakeltos kainos už gazoliną.

Nikaragvos vyriausybė pasiūlė opozicinėm partijom 12 savaičių politinei veiklai prieš lapkričio 4 įvyksiančius krašto prezidento, viceprezidento ir parlamento rinkimus, bet jos, reikalaujamos, kad pirma būtų panaikinti žmogaus teises varžą įstatymai, siūlymą atmetė.

Kinija pareiškė, kad ji, atgavusi Hong Kongo suverenitetą, laikys ten 3-5000 karių įgulą.

Japonija, padažnęjęs Persijos įlanką plaukiojančių laivų puolimam, nutarė jai reikalingą aliejų gabentis ne japonų firmom priklausančiais ir ne japonų jūrininkų aptarnaujamais laivais.

Prezidentas Reagan pasiuntė į Saudi Arabiją du KC-135 lėktuvus, kurie galėtų ore aprūpinti aliejum jos kovos lėktuvus ir tuo būdu padidinti jų veikimo spindulį. Šiuos lėktuvus aptarnaus JAV įgulos.

Rumunijos prezidentas Ceausescu atidarė kanalą, jungiantį Dunojų su Juodąja jūra ir sutrumpinantį laivam kelią 250 mylių.

Pagal Vakarų žvalgybos žinias paskutiniai sovietų puolimai prieš Afganistano partizanams Panjšir slėny suteikė sovietam žymių, bet ne lemtingų laimėjimų, pareikalavusių žymiai didesnių, kaip buvo laukta nuostolių. Sovietai slėnio kovose neteko 500, o kitose krašto vietose 2000 užmuštų karių.

Yale universitete vykusį JAV ir Europos Lenkijos reikalų žinovų konferencija priėjo išvados, kad Lenkijos pagrindis išlikęs ir toliau veiklus.

Kolumbijoj veikiančios trys partizanų grupės: Balandžio 19 sąjūdis, Populiari išlaisvinimo armija ir Revoliucinės ginkluotosios pajėgos pasirašė su vyriausybės saugumo organais vienerių metų paliaubas.

Sov. S-ga pareiškė Japonijai protestą už tai, kad pastaroji pagerbė Rusijos caro laivyną 1904 ir 1905 nugalėjusį admiralą Heihashiro Togo. Esą tai buvo militaristinių ir priešsovietinių nusiteikimų atgaivinimas.

Čekoslovakijoj gyvena ir dirba nežinia ar savo noru ar prievartą atgabenti apie 40,000 vietnamiečių. Kai kurie sakosi atvažiavę studijuoti, bet patekę į fabriką. Jie atlyginami, kaip ir vietiniai darbininkai, bet didelę jų atlyginimo dalį pasilieka Čekoslovakijos vyriausybė už Vietnamo karo metu Vietnamui teiktą paramą.

Venecuelos savivaldybinius rinkimus laimėjo vyriausybės partija, surinkdama apie 60 proc. balsų.

JEI REIKĖTŲ PRADĖTI IŠ NAUJO, DARYČIAU TĄ PATĮ

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 61

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika Nr. 61 Lietuvoje pasirodė 1984 sausio 6.

Numeryje rašoma: Brangiems broliams ariams, kun. Sigito Tamkevičiaus dvasinis testamentas, kun. Sigito Tamkevičiaus teismas, Mintys perskalčius straipsnį "Vienoje rankoje rožančius, kitoje — vėždas!" Štai kokia sovietinė tikėjimo laisvė, Kratos ir tardymai, Mūsų kaliniai, Kunigai gina tikinčiųjų teises, Žinios iš vyskupijų, Katalikai sovietinėse respublikose, Nauji pagrindžio leidiniai.

Dabar ir susipažinsime su šiuo nauju numeriu. Kaip įprasta, numerio ištisai nespausdiname, kai ką praleidžiame, sutraukiame. Ištisai Kronika išspausdinama atskirai leidžiamose knygos. Taigi — pilna dokumentacija išlieka ateičiai.

BRANGIEMS BROLIAMS AIRIAMS

Buvo nepaprastai džiugu ir miela, kai per Vatikano radiją išgirdome, kad už mūsų tautą meldžiasi tolimos Airijos tikintieji.

Mes tikime jungtinės maldos galybe. Nemaža tikinčiųjų, sužinoję apie paskelbtas maldų dienas už Lietuvą, tuojau prisijungė prie bendros maldos ir Lietuvoje.

Dvasioje susirinkę prie Gerosios Motinos kojų, mes jautėmės paguosti ir sustiprinti.

Lietuviai niekada nepamirš Jūsų Tautos dovanos — Šv. M. Marijos statulos. Nuo tada, kai į mūsų šventovę Šiluvoje atkeliavo statula, kiekvieno mėnesio 13 d. čia renkasi Marijos mylėtojai, ir jų skaičius nuolat auga.

Tą dieną iškilmingai koncelebruojamos mišios, sakomi pamokslai, gausiai einama sakramentų.

Jei mūsų kunigai ir tikintieji eina drąsiai į kalėjimus, rizikuoja netekti geresnės vietos, o maži mokinukai atsilaiko prieš draugų pajuoką, mokytojų atvirą diskriminaciją ir saugumo klastą, tai tik todėl, kad už mūsų Tautą kažkas aukojasi ir meldžiasi.

Todėl nuoširdžiai dėkojame už maldas ir tą meilę, kurią jums rodote!

Teatlygina Jums Dievas!

KUN. SIGITO TAMKEVIČIAUS DVASINIS TESTAMENTAS

Po 1979 m. prokuroro oficialaus perspėjimo kunigams — Alfonsui Svarinskui ir Sigitui Tamkevičiui dar labiau sustiprėjo neoficialių gąsdinimų ir gandų sriautos.

Buvo kalbama, kad KGB slapta nutarusi juos sunaikinti, dirbtinai padarius jiems avariją ar panašiu būdu. Per visą Lietuvą nuolat sklido gandai, kad kunigai A. Svarinskas ir S. Tamkevičius jau sužeisti avarijoje, suminti ir padarytos pas juos kratos.

Žmonės, išgirdę tuos gandus, dažnai perspėdavo kunigus nevažinėti vakarais po vieną ir saugotis visokių provokacijų. Saugumo agentai nesidrovėdavo patys telefonu paskambinti kunigams ir gąsdinti susidorojimu. Tos paskalos tikriausiai buvo specialiai saugumo leidžiamos įgandinti bailiuosius.

Susidarė tokia padėtis, kad uolesni kunigai kiekvienu momentu galėjo laukti visokių netikėtumų.

Saugumiečiai nuolat gyrėsi

turį visokių priemonių paveikti net žmogaus psichiką. Iš dalies tai pasitvirtino, susidorojant su provoslavų šventiku Dimitrijumi Dutko ir kitais kaliniais. Todėl kun. Sigitas Tamkevičius 1982 vasario 6 parašė savo dvasinį testamentą:

MANASIS "CREDO"

Vis dažniau girdžiu grasinimus, kad būsiu suimtas. Tikiu, kad saugumo grasinimai gali tapti tikrove.

Galbūt saugumo organai mane prievartaus, kaip pravoslavų šventiką Dimitrijų Dudko, kad apgailėčiau savo veiklą, kaip nusikaltimą prieš valdžią ir žmones. Kas gali iš anksto užgarrantuoti, kad pajėgs atsispirti prieš visas saugumo žinioje esančias priemones ir nepalūš. Gulago pragare palūžo tikstančiai! Todėl šiuo metu, kai esu laisvas, noriu pasakyti savąjį "credo".

Mačiau melą, smurtą ir moralinį supuvimą, todėl negalėjau likti abejingas. Noras matyti tautiečius laimingus čia ir ten, amžinybėje, vertė mane kovoti prieš visą tą blogį, kuris slėgė mano Tėvynę ir Bažnyčią. Šitai kovai pašvenčiau vaisingiausias savo gyvenimo metus.

Visoje savo veikloje vadovausi krikščioniškos moralės

dėsnium — sakyti tiesą, ginti tiesą, kovoti prieš smurtą, tačiau mylėti visus, net tuos, kurie yra melo ir smurto įrankiai.

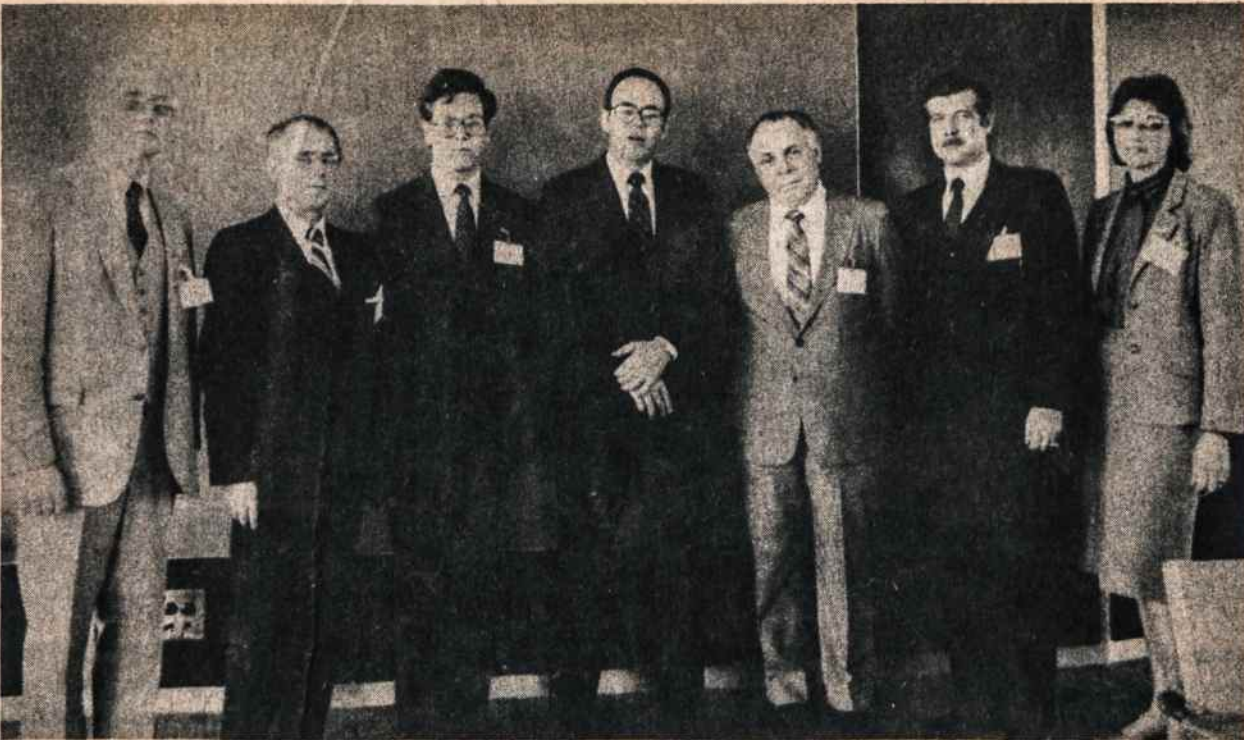
Dėkoju Dievui, kad paskutiniame dešimtmetyje leido man vaisingai pasidaruoti Bažnyčios, o tuo pačiu Tėvynės labui. Jei reikėtų viską pradėti iš naujo, daryčiau tą patį, nebent dar su didesniu uolumu. Apgailėti galiu tik tiek, kad, tikriausiai, galėjau padaryti dar daugiau.

Ramiai širdimi einu į kalėjimą, kuris tebūnie mano veiklos vainikas. Nelaisvės metus skiriu kaip atgailą už savo klaidas ir už Bažnyčios bei Tėvynės ateitį.

Visa, ką kentėsiu, skiriu už mylimus tautiečius, kad jie išliktų ištikimi Dievui ir Tėvynei, kad nė vienas nenuieitų Judo keliu.

Ypatingai trokštu, kad šią ištikimybę išlaikytų Lietuvos bažnytinė hierarchija, kuri saugumo yra labiau už visus prievartaujama. Broliams kunigams melsiu iš Dievo vienybės malonės: vienybės su Kristumi, su Bažnyčia, su Popiežiumi, bet ne su KGB ir ne su Religijų reikalų taryba.

(nukelta į 2 psl.)

Iš LB politinės konferencijos New Yorke gegužės 11 ir 12. Iš priėmimo pas Amerikos ambasadorių prie Jungtinių Tautų. Iš k. E. Dirvonis, J. Urbonas, A. Lukoševičius, dr. Jose Sorzano, A. Gečys, Ints Rupners, D. Korzonienė. Nuotr. J. Urbono

LAISVĖS IR TAIKOS LAIVAS PLAUKS BALTIJOS JŪROJE

Laisvame pasaulyje gyveną lietuviai, latviai ir estai iškėlė sumanymą 1985 vasarą surengti svarbią ir originalią pabaltiečių politinę ir kultūrinę manifestaciją: pabaltiečių laisvės ir taikos laivo plaukiojimą Baltijos jūroje. Šį sumanymą realizuoti kviečiamas ypač jaunimas.

Ta pačia proga Kopenhagoj numatoma surengti pirmąjį bendrą pabaltiečių pasaulinį kongresą ir prvesti vadinaimo "Pabaltijo tribunolo" posėdžius tautų ir žmogaus teisių pažeidimam Pabaltijyje apsvartyti.

Pabaltiečių laisvės ir taikos laivo kelionė turėtų vykti tarptautiniuose vandenyse netoli nuo Lietuvos, Latvijos ir Estijos krantų. Sustojimui numatyti Helsinkyje, Visbijoje, Gotlande ir Stockholme, kur numatoma užbaigti Kopenhagoje pradėtą pabaltiečių kongresą.

Laivo kelionės ir kongreso tikslas — priminti laisvajam pasauliui Pabaltijo kraštų neteisėtą padėtį, pabaltiečių vedamą kovą už laisvę, pabrėžti, kad taika yra neįmanoma be laisvės ir pagarbos žmogaus ir tautų teisėm, taip pat paskatinti pabal-

ŠV. KAZIMIERO SUKAKTIES KONGRESAS

Šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, metai buvo pradėti 1984 kovo 4 Romoje ir okupuotos Lietuvos sostinėje Vilniuje. Lietuvos globėjo mirties 500 metų sukaktis atkreipė dėmesį viso krikščioniškojo pasaulio, ypač dabartinio Šv. Tėvo Jono Pauliaus II dėka Romos iškilmėse.

Deja, tose iškilmėse galėjo dalyvauti tik maža lietuvių išeivijos dalis. Dėl to kazimierinių metų užbaigai rengiamos plataus masto iškilmės Šiaurės Amerikoje, kur telkiasi mūsų išeivijos dauguma. Centrinio Šv. Kazimiero sukakties komiteto nutarimu tam tikslui parinktas Kanados Torontas ir ten sudarytas specialus iškilmų komitetas, kuris ryžosi organizuoti religinį pasaulio lietuvių kongresą 1984 rugsėjo 1 - 2.

Tai bus manifestacinio pobūdžio iškilmės, kuriose dalyvauti kviečiami visi lietuviai, kad suspindėtų ne tik Lietuvoje sprogėjęs šv. Kazimieras, bet ir pati Lietuva.

Beveik kongreso išvakarėse, rugpjūčio 29 - 30, Toronte bus laisvojo pasaulio lietuvių kunigų suvažiavimas, kuriame bus paminėta Kunigų Vienybės 75-erių metų sukaktis.

Kongreso programoje bus akademinė, liturginė ir meninė dalis.

Kongreso atidarymas ir akademinė dalis įvyks rugsėjo 1, šeštadienį, 10 v.r., "Royal York" viešbutyje. Paskaitą apie šv. Kazimiero šventumą skaitys kun. prof. Paulius Rabikauskas, SJ, iš gregorinio Romos universiteto. Antrą paskaitą apie katalikybės ir ateizmo santykius praeityje ir dabar skaitys žymusis mūsų filosofas dr. Juozas Girnius, zvelgdamas į krikščioniškosios Lietuvos kelią, kuriame jai teko susidurti su ateizmu.

Popietinėmis šeštadienio va-

landomis bus svarstybos-simpoziumas apie religinę dabarties mūsų išeivijos jaunimo orientaciją. Vadovaus patyrusi jaunimo kongresų programų planuotoja bei parengėja Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė. Svarstybių grupės nariais pakviesti: Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė, Laima Gustainytė-Underienė, dr. Saulius Jankauskas, teologijos stud. Edis Putrimas.

Šeštadienio vakare tame pačiame viešbutyje bus vakaronė su jaunimo atliekama programa.

Liturginė kongreso dalis bus rugsėjo 2, sekmadienį. Iškilmingas mišias aukos lietuvių vyskupai su kongrese dalyvaujančiais kunigais. Pamaldose dalyvauti yra pažadėjęs Toronto kardinolas G. E. Carteris, šio kongreso globėjas. Giedos jungtinis choras, sudarytas iš lietuvių parapijų chorų ir kitų vienetų. Koordinatoriumi pakviestas chorvedys ir solistas V. Verikaitis. Pamaldose dalyvaus ir įvairių organizacijų vėliavos su palydovais.

Kongreso renginių viršūne bus kazimierinė opera "Dux Magnus". Jos libretą sukūrė Kazys Bradūnas, muziką — Darius Lapinskas. Opera statoma Ryersono teatro salėje (43 Gerrard St. E.). Bus du spektakliai — rugsėjo 1, šeštadienį, 8 v.v., ir rugsėjo 2, sekmadienį, 3 v. p.p. Dalyvaus žymieji mūsų solistai iš Kanados ir JAV, operinis choras, simfoninis orkestras, vadovaujant muzikui D. Lapinskiui. Apranga ir dekoracijos — dail. A. Korskaitės-Sutkuviėnės. Bilietų kainos: \$15, \$20, \$22, \$25. Jie platinami iš anksto Toronte, Chicagoje (J. Vaznelio paroduotėje), New Yorke ir Clevelande. Bilietų platinimu rūpinasi kongreso komiteto narys V. Taseckas (3380 Galena Cres., Mississauga, Ont. L5A 3L8).

Kongreso užbaiga — rugsėjo 2, sekmadienį, 7 v.v., bendru pokyliu "Royal York" viešbutyje. Kaina — \$25.00. Bilietai gaunami Toronte pas V. Tasecką minėtu adresu ir operos bilietų platinimo centreuose.

Kongreso dalyviams rezervuoti du viešbučiai: "Royal York" (100 Front St. W., Toronto, Ont. M5J 1E3, Canada; tel. 416 368-2511) ir "Westbury Hotel" (475 Yonge St., Toronto, Ont. M4X 1X7, Canada; tel. 416 924-0611). Kambarių kainos "Royal York" viešbutyje parai — \$74 vienam asmeniui, \$89 — dviem; "Westbury Hotel" — \$68 vienam arba dviem asmenim. Rezervacijų reikalavimai kreiptis tiesiai į viešbučius, pridėdant vienos paros užmokestį ir pažymint "Lithuanian Congress". rezervacijos priimamos iki liepos 30. Po tos datos kambarių rezervacija negarantuojama.

Stambesnio pobūdžio reikalavimai prašoma kreiptis į kongreso komiteto pirmininką dr. Juozą Sungailą (109 Riverwood Parkway, Toronto, Ont. M8Y 4E4, Canada; tel. 416 239-1047).

Šis kongresas turėtų būti vieninga išeivijos lietuvių manifestacija, kurios žodis pasiektų ir pavergtą Lietuvą, ir laisvąjį pasaulį.

Rengėjai kviečia tautiečius iš visų kraštų gausiai dalyvauti šiame kongrese.

Inf.

Arlingtono kapinėse su didėlėmis iškilmėmis buvo palaidotas ir Vietnamo karo nežinomas JAV karys.

Izraelio gynybos departamentas paskelbė, kad du arabų teroristai, balandžio mėn. pagrobė Izraelio keleivinį autobusą su keleiviais, buvo paimti gyvi, bet vėliau betardant buvo saugumo dalinių karių nužudyti. Kaltiesiems numatoma kelti teisme bylą.

Europos bendr. rinkos valstybių gyventojai tiesioginiu balsavimu birželio pradžioje rinko Europos parlamento atstovus. Parlamento nutarimai turi tik patariamąją galią.

Groja Vasario 16-tos gimnazijos orkestrėlis, kuriam vadovauja muzikas Arvydas Paltinas.

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Sukaktys: Spauzoje gražiai paminėta literatūros kritiko ir istoriko Vytauto Galinio 60 metų amžiaus sukaktis. Taip pat 60 metų amžiaus sukaktį švenčia ir pagarsėjęs Panevėžio dramos teatro ir filmų aktorius, Panevėžio teatro vadovas Donatas Banionis. Apie jį spauzoje paskelbti keli straipsniai. Muziko Juozo Naujalo 115 metų gimimo sukaktis buvo paminėta Kauno Naujalo vardo meno mokykloje. J. Naujalo sukomponuotas dainos dainavo mokyklos choras, kalbėjo buvęs J. Naujalo mokiniai: K. Kaveckas, J. Nabažas, O. Narbutienė. Jurgio Kamavičiaus 100 metų gimimo sukaktis paminėta Vilniaus filharmonijos salėje surengtu koncertu. Grojo Filharmonijos simfoninis orkestras, jam talkino solistai G. Apanavičiūtė, V. No-reika, K. Kaniava.

— Panevėžio rajono Smilgių kolchozo skiriamą B. Petkevičaitės - Bitės vardo literatūros premiją 1984 metais laimėjo A. Baltrūnas už beletristikos knygą "Ant katpėdėlių kalno".

— Pabaltijo teatrų festivalyje premiją už geriausią pastatymą laimėjo Lietuvos jaunimo teatras. Rusiškos pjesės režisierius E. Nekrošius.

Savaitės įvykiai

Egipto parlamento rinkimus laimėjo prezidento Mubarak vadovaujama tautinė demokratų partija, surinkdama apie 87 proc. balsų.

Vakarų Vokietijos prezidentu buvo išrinktas buv. Vakarų Berlyno burmistras Richard von Weizsäcker.

Sov. S-ga pradėjo Afganistane naudoti prieš partizanų degančio skysčio bombas. Skystis užsidega palietęs žemę.

Buv. Afganistano charge d'affaires Maskvoje Abdul Majid Mangal su šeima pabėgo į Pakistaną.

Sov. S-gos kalėjime laikomas ukrainietis disidentas Oleskij Tichy pr. mėn. mirė dėl skilvio žaizdų. Už priklausymą žmogaus teisių vykdymui sekti komitetui jis 1977 buvo nubaustas 10 m. kalėti ir 5 m. tremties.

Irano prezidentas Khamenei pareiškė, kad Iranas priešinsis bet kuriam JAV įsikišimui į Persijos įlanką, o Irakas pakartojo savo ankstyvesnį pažadą blokuoti Irano aliejaus eksportą iš Kharz salos.

Kinijos min. pirmininkas Zhao Ziyang, ieškodamas investavimų ir modernios technologijos, lankėsi Prancūzijoje, Belgijoje, Švedijoje, Norvegijoje, Danijoje ir Italijoje.

Afganistano partizanai nušovė gegužės 5 malūnsparniui skridusį sovietų generolą Andarab slėny. Kartu žuvo ir visa lėktuvo įgula.

JAV yra pasiryžusios savo ambasadą Libane perkelti iš vakarinio į krikščionių kontroliuojamą rytinį Beirutą.

— Vilniaus valstybinėje bibliotekoje surengta lenkų knygos paroda. Buvo rodoma pusterčio tūkstančio knygų — mokslo knygų, grožinės literatūros, meno žurnalų. Ta proga paskelbta, kad Lenkijoje per 40 metų išleistas 42 lietuviškos knygos.

— Nuo 1944 Vilniuje veikia Universiteto meno ansamblis. Jam vadovauja Vidus Aleksandravičius. Ansambliui turi chorą ir liaudies instrumentų orkestrą. Ansamblio repertuare — harmonizuotos liaudies dainos ir individualios kompozicijos. Ansamblis su dideliu pasisekimu koncertavęs užsienyje.

— Rašytojų sąjungos valdybos plenumo posėdyje buvo vertinama trejų metų lietuvių poezija. Apžvalgą padarė V. Sventickas.

— Petras Bražėnas "Pergalėje"

išsamiai apžvelgia literatūros kritiką periodikoje 1983 metais.

— Lietuvos komunistai didžiuojasi K. Požėlos (buvusia "Spindulio") spausuve Kaune. Spaustuvė esanti pajėgi per dieną išspausdinti 20,000 knygų. Joje dabar spausdinamas "Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" XII tomas. Tai esąs pirmas toks leidinys Sovietų Sąjungoje spausdinamas spalvotu ofsetu. Poligrafijos mašinos šiai spausuvei atsiunčiamos iš Leningrado, Odesos, Čekoslovakijos ir Rytų Vokietijos. Tačiau nutylima, ką ši spaustuvė gavo iš Nepriklausomos Lietuvos "Spindulio". Juk žinoma, kad "Spindulys" jau buvo įsigijęs spalvotą ofsetą. Rašoma, kad Tarybinei enciklopedijai jau esą sunaudota per pusterčio tūkstančio tonų geriausia Lietuvos popierio, 300 tonų kartono, įrišimui sunaudota 250 kilometrų ilgio įrišimo medžiagų. Visą enciklopedijos tiražą pakrovus į

traukinio vagonus, traukinys nusitęsęs nuo Kauno iki Vilniaus. Tokį milžinišką darbą atliekanti ši spaustuvė.

— Garsėjantis Lietuvos smuikininkas Raimundas Katilius nuolat siunčiamas koncertuoti į užsienį. Balandžio pabaigoje jis gastroliavo Tunise. Su vietos simfoniniu orkestru jis grojo klasikų ir lietuvių kompozitorių kūrinius. Tai buvo antras smuikininko apsilankymas Tunise.

— "Gimtasis kraštas" piktinasi, kad laisvoji išeivijos lietuvių spauda citatomis iš pavergtos Lietuvos spaudos iliustruoja Lietuvoje įsigalėjusias negeroves. Šį kartą aštriau užpuolamas Vladas Kulbokas už monografiją apie religinę lietuvių poeziją. Laikraščio redaktoriui nepatinka, kad Vl. Kulbokas cituoja religinius posakius iš L. Giros, P. Cvirkos, S. Nėries raštų.

— Lietuvos komunistų spauda labai džiaugiasi Vilniuje pastatytą "Lietuvos" turistiniu viešbučiu. Statė dešiniame Neries krante apie 10 metų. Pagaliau statybą užbaigė, ir viešbutis rodomas užsienio turistams. Čia yra 700 lovų. Viešbučio tūris 130,000 kub. metrų, plotas — 1200 kv. m. Restoranuose ir kavinėse vienu metu gali stovėti susėsti 1200 žmonių. Viešbutis yra 22 aukštų dangoraižis, iš viršutinio aukšto atskleidžias viso Vilniaus panoramą. Apatiniuose aukštuose yra du sodai su stiklinėmis sienomis. Keliose restoranuose duodami ir lietuviški patiekalai, groja liaudies instrumentų orkestras. Sienos papuoštos lietuvių menininkų sukurtais paveikslais. Dar atkeliaus į viešbutį ir gobelenai.

— Šiaulių dramos teatre režisierius J. Ievaitis pastatė Moljero dramą "Don Žuanas". Pagrindinį vaidmenį vaidina A. Venckus.

— Zigmo Gėlės-Gaidamavičiaus 90 metų amžiaus sukaktis paminėta poeto tėviškėje — Daisių kaime, Šiaulių rajone. Kolchozo paskirta premija už geriausią 1983 metų poezijos debiutą teko jaunam vilniečiui poetui Vladiui Braziūnui už eilėraščių rinkinį "Slenka žaibas". Literatūros vakare pakalbėta apie Z. Gėlę, paskaityta jo poezijos. Prisimintina, kad Z. Gėlė buvo vienas pirmųjų estetiškos krypties poetų. Pr. N.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Nelaisvėje nuolat maldausiu Viešpatį už Lietuvos seses, paaukojusias savo gyvenimą Dievo ir žmonių meilės tarnybai, kad jos didelį dėmesį skirtų kovai už Bažnyčios laisvę ir pagrindines žmogaus teises.

Netikėkite, kai valstybinio ateizmo propagandistai sakys, kad ši veikla esanti politika. Tai ne politika, bet mūsų visų gyvybinis reikalas. O jei politika, tai Bažnyčios politika, Popiežiaus politika.

Savo širdyje nešiosiu visus tuos brangius Lietuvos tikinčiuosius, su kuriais susidūriau per 20 kunigavimo metų. Likite ištikimi Kristui ir Tėvynei! Išauginkite vaikus, nenusilenkiančius prieš melą ir prievartą. Tegul jie sukurs protingesnę ir sveikesnę visuomenę už tą, kurioje jums tenka gyventi.

Tikiu, kad mūsų darbą ir kovą tęs kiti, tik, galbūt, dar uoliau ir vaisingiau, negu tai pavyko man ir mano draugams. Jeigu kas nors sakys, kad "su galva sienos nepramušite", netikėkite šitam pesimizmui. Melo ir prievartos siena supuvusi, o su Kristaus pagalba visa įmanoma nugalėti.

Jeigu kada nors mane išgirstumėte priešingai kalbant, netikėkite, ten kalbėčiau ne aš, bet vargšas saugumo sulaužytas žmogus.

Kun. Sigitas Tamkevičius
1982.II.6

PAGERBTAS POETAS BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Daugelis vyresniųjų prisimena Lietuvoje jaunimo mėgstamą dainą "O, atsimenu namelį aš gimtinį savo". Bet turbūt ne visi žinojo, kad šios dainelės autorius yra Vytė Nemunėlis (Bernardas Brazdžionis). Šis eilėraštis, dėl savo populiarumo virtęs dainele, buvo atspausdintas knygoje "Mažųjų pasaulis" 1931 Kaune.

Los Angeles ateitininkai 1982 pagerbė savo narį poetą Brazdžionį jo 75 m. sukakties proga. Sužinota, kad autorius turi pas save išsaugojęs kaip pirmosios, taip ir kitų knygelių vaikams po vieną egzempliorių. Tada kilo puiki mintis, kad pagerbiant autorių ir užpildant didelį trūkumą vaikams skirtos literatūros, reikėtų išleisti rinktinę, įdedant iš įvairių knygelių eilėraščių, kurie labiausiai tikti lietuvių išeivijos vaikučiam. Šiuo reikalu iniciatyvos ėmėsi Los Angeles ateitininkai sendraugiai. Ir štai balandžio mėnesio pabaigoje iš Pranciškonų spaustuvės išėjo gražiai apipavidalinta vaikų poezijos rinktinė "Mažųjų dienos".

Supažindinti su šia rinktinė ir pagerbti autorių Vytė Nemunėlis gražiai susiorganizavo Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla. Gegužės 12 parapijos salėje įvyko rinktinės "Mažųjų dienos" sutiktuvas. Po įvadinio mokyklos vedėjos D. Polikaitienės žodžio R. Navickaitė perskaitė šios mokyklos sveikinimą autoriui. Tolimesnei programai vadovaujant Ž. Tomkutei, mokiniai deklamavo Vytės Nemunėlio eilėraščius, pradėdant pačiais jaunaisiais, žengiančiais pirmuosius mokyklinio gyvenimo žingsnius ir baigiant aukštesniųjų skyrių mokiniais. Buvo malonu klausytis taisyklinga tarsena deklamuojamų eilėraščių. Tai rodo, kad tėvų ir mokytojų sutartinis darbas galima daug ko atsiekti. Padėkos nusipelnė ir aktorius A. Žemaitaitis, savo priežiūra ir patarimais prisidėjęs, kad jaunimas šią programą sklandžiai atliktų.

Ig. M.

Toliau vyresniųjų skyrių mokiniai atliko harmonizuotas daineles iš "Mažųjų dienų" rinkinio, pritariant gitara Vitai Vilkienei. Dainavo ir visas mokyklos choras, dirguojant A. Polikaičiui ir akordeonu pritariant L. Polikaičiui. Scena buvo gražiai papuošta mokyto R. Bureikienės sukurtu scenovaidžiu, kuriame matėsi Vytės Nemunėlio gausūs kūriniai su atitinkamais tekstais.

Poetą šia proga raštu pasveikino Lietuvos Rašytojų Draugijos pirm. A. Kairys. Žodžiu sveikino Los Angeles ateitininkų sendraugiai pirm. J. Motiejūnas. Poetas B. Brazdžionis savo žodyje paminėjo turtuolį, kuris, išlošęs milijoną dolerių, išdalinęs vaikams, sakė, kad jis savo kūrybą investavęs į jaunimą. Jei jaunesiems kiltų klausimas, kada pradėjęs savo kūrybą, turėtų atsakyti, jog tada, kai dar nebuvo jūsų tėvelių... (Tai kas ją skaitė?)... Jis pasidžiaugė, kad jaunimas taip gražiai jį pagerbė, deklamodamas ir dainuodamas Vytės Nemunėlio kūrybą.

Šiam pagerbime dalyvavo daugelis žmonių, kurie pirkto "Mažųjų dienas", norėdami padovanoti savo mažiesiems. Po to buvo mokyklos mokinių tėvų paruoštos vaišės.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuvišką ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokylams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkli ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksas ir sidabras. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIOJO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8-9 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmad., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezyš, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatās Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Iš politinės konferencijos New Yorke gegužės 11. Iš k. dr. Zdzislaw Rurarz — buvęs Lenkijos ambasadorius Japonijoje, Anicetas Simutis — Lietuvos gen. konsulas New Yorke, Adam Simms — Amerikos Žydų Kongreso žmogaus teisių direktoriato vedėjas, Aušra Zerr — JAV LB Visuomeninių Reikalų Tarybos vicepirmininkė. Nuotr. Jono Urbono

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS ● Pre-
numerata metams \$15.00 ● Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata ●
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos nuomonę ● Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Sibiro maldaknygei 25 metai

Prieš 25 metus — 1959 — pasisekė iš Sibiro išgabenti mažą ranka rašytą maldų knygelę — pavadintą "Marija, gelbėk mus". Ta mažytė, į drobinis viršelius įrišta knygelė pasiekė Vakarų ir čia sukėlė didžiulę audrą. Nė viena lietuviška knyga taip neišgarsino Lietuvos, kaip ta Sibiro lietuvių parašyta maldaknygelė.

Ji tuoj buvo verčiama į kitas kalbas ir leidžiamos laida po laidos. Buvo išversta į septynias kalbas, jai įžangas rašė garsiausi kardinolai, vyskupai, ją palaimino ir pats popiežius Paulius VI.

Ir kodėl ji taip išgarsėjo, kad patraukė kitų tautų dėmesį, kas sukėlė simpatijas Lietuvai?

Rodos, čia nieko nėra. Ranka surašytos maldelės ant gana paprasto, gal net blogo popieriaus. Viena mergaitė surašė, kita papiešė kelis paveikslukus akvareliniais dažais, o dar kita įrišo į viršelius. Visos darė kaip moko, kaip galėjo.

Knygelė patraukia ne savo medžiaginėmis vertybėmis, bet nepaprastai didele spinduliuojančia meile. Tos maldos yra tokios tyros, tokios gražios ir tokios kupinos meilės. Sunkiausias gyvenimo sąlygos, didžiausias vargas, o pro jį trykšte trykšta ta spinduliuojanti krikščioniška meilė, kuri visiem atleidžia, visiem gero meldžia, kuri dėkoja už visa, ką yra pergyvenęs vargšas tremtinys. Čia ir Lietuvos vargai ir kančios surašyta tikrai jaudinančiai ir pagaušančiai.

Ir kai maldaknygelė buvo verčiama į kitas kalbas, kai kitų tautų žmonės paskaitė, jie rado tą patį — tą didelę spinduliuojančią ir visus šildančią meilę, rado nepaprastai gilų, tiesiog jaudinančią religingumą. Tas ir praskynė kelią į visą pasaulį. Tas ir parodė, kas ta lietuvių tauta, kad moka taip melstis, taip Dievulį garbinti, pati būdama tokiuose varguose.

*Marija,
gelbėk mus
Marija, gelbėk
kraują ir sielomis,
pariankajimui, par-
nyšimais ir meile
išjusių žemę. Ma-
rija, sužadink mūsų
kūrinį milžinų
galį, išlaikyk šią*

Kaip niekas kitas ši knygelė pasitarnavo Lietuvos propagandai. Visiem parodė, kas nutiko Lietuvoje, kaip nekalti žmonės yra išvežti į Sibirą už tai, kad buvo prisirišę prie savo papročių, prie savo religijos. Drauge parodė ir lietuvių dvasinį kilnumą. Drauge padėjo pagrindus tolimesnei informacijai plisti. Ir dabar Kronika, verčiama į kitas kalbas, jau randa žmones, kurie žino Lietuvos problemas. Per šią Sibiro maldaknygelę jie išgirdo raudančią tautą ir jai daromas neteisības.

Kai New Yore 1964-1965 vyko pasaulinė paroda, Vatikano paviljone buvo išstatyta ši maldaknygelė drauge su vertimais į kitas kalbas. Ir kaip jaudinančiai ji bylojo visiem parodos lankytojams. Visą šių maldaknygelių rėmą supo spygliuotos vielos, simbolizuodamos tautos priespaudą, religijos persekiojimus.

Ir po 25 metų knygutė nėra užmiršta. Štai spauda paskelbė, kad italai išleidžia naują jos laidą, išleidžia labai dideliu tiražu.

Tikriausiai yra išsibaigusi ir lietuviškoji laida. Metas būtų išleisti naują laidą. Pagerbiant mergaites, kurios surašė tas maldas, pagerbiant ir kitus tremtinius, reikėtų išleisti gražią

Brangios Sesės ir Broliai
Lietuviai,

Mūsų didžioji dauguma sielovajamės jaunimo išlikimu lietuviams ir rūpinamės Lietuvos ateitim. Jaunimas Lietuvoje ir dauguma mūsų jaunimo išsivijoj yra nuoširdūs, išsimokslinę ir patriotiškai nusiteikę lietuviai. Jie stengiasi atsispirti prieš nutautėjimą ir atiduoti savo duoklę tėvynės gerovei, nors tai pilnai įvykdyti dėl pašalinių įtakų jiems yra gana sunku.

Didieji išsivijojusieji parengiami, ypatingai šokių šventės, jaunimui yra didelė paspartis, ir prie jų surengimo jis nuoširdžiai prisideda. Jau daugiau kaip dvejus metus šokėjų grupės kruopščiai ruošėsi meninei programai, paaukodamos ilgas darbo valandas, ir savo lėšomis nukeliavo daugelį mylių. Jų noras ir ryžtas kuo geriau atlikti šokių programą yra neabejotinas. Šventės rengėjai taip pat intensyviai vykdo ruošos darbus. Kas nuo komiteto priklauso, viskas gerai padaryta: suorganizuotas 230 asmenų choras, pasamdytas 59 asmenų orkestras, užsakyta modernus ir visapusiškai šventei pritaikytas Koliziejus, parūpintos lėšos iš užsienio atvykstantiems šokėjams.

Kaip visos praėjusios šventės neapsiėjo be geraširdžių lietuvių

laidą su dailininkų grafiku sukurtais paveikslais.

Užaugo jaunoji karta, kuri jau nematė šio stebuklo. Reikia pagaminti vaizdajuostes ir parodyti jaunimo stovyklose, mokyklose. Ir jaunimas tegu pasisavina tas gražias maldas. Tegū būna sukaktis prisimenama ir kituose susirinkimuose.

New Yorko Tryptinio jaunimas šoka tautinius šokius per Kultūros Židinio gegužinę Židinio kieme. Ansamblis taip pat dalyvaus ir tautinių šokių šventėje Clevelande.

Nuotr. P. Bivainio

GAUSIAI DALYVAUKIME
ŠOKIŲ ŠVENTĖJE

1984 METAIS
LIEPOS MĖN. 1d.
PRIE
CLEVELANDO
Richfield, Ohio
COLISEJUME
Keliai-271-303

7
LIETUVIŲ TAUTINIŲ
ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Bilietų kainos: \$5, 7, 10, 14. Rengia JAV ir Kanados Krašto Lietuvių Bendruomenės Tautinių Šokių Šventės rengimo komitetas ir Lietuvių Tautinių Šokių Institutas.

7 lietuvių tautinių šokių šventės plakatas. Šventė bus liepos 1 prie Clevelando, Richfield, Ohio, Koliziejuje.

ir jų organizacijų aukų, negali apsieiti ir septintoji. Nuoširdžiai dėkojam visiem jau auka prisidėjusiem ir prašom visus kitus nors maža auka paremti šventę. Šventės pagrindinis tikslas yra

padėti mūsų jaunimui išsilaikyti lietuviams. Surošimas didingos šventės, kuria jaunimas su pasididžiavimu galėtų gėrėtis, rodydamas mūsų brangių liaudies meną saviem ir kitatau-

čiam, daug prisidės prie jų noro išlikti lietuviams.

Šventė tik tada bus visapusiškai gerai pasisekusi, kada Koliziejų pripildysim žiūrovais. Kaip jau daug kartų minėjau, Clevelando lietuvių vieni to nepadarys, nes čia jų tiek daug negyvena.

Šventė tikrai įvyks, nes mes negalim apvilti mūsų jaunimo ir jų įdėto sunkaus darbo, ruošiant programą. Būtų gėda ne tik prieš jaunimą, bet ir prieš amerikiečių aukštus valdžios pareigūnus, jei salė būtų apytuštė.

Vardan išsivijojus lietuvių savivarbos ir tautinio solidarumo dar kartą kreipiuosi į Jus, sesės ir broliai lietuviai: gausiai atvykit į šventę. Chicagos, Detroito, New Yorko, Philadelphia, Pennsylvanijos ir kitiem rytinio pakraščio lietuviams kelionė nei ilga, nei labai brangi, vykstant grupėmis autobusais ar automobiliais. O bilietai į šventę specialiai pigūs, kad kuo daugiau lietuvių jį galėtų dalyvauti. Clevelandiečiai lietuviui Jūsų visų labai laukia ir tikisi gausaus Jūsų apsilankymo.

Dr. Antanas Butkus
Šventės rengimo komiteto
pirmininkas

— Iš Hartfordo organizuojama autobuso ekskursija į tautinių šokių šventę Clevelande. Registruotis skubiai pas D. Grajauskienę. Tel. 658-4552. Bilietus į šventės pasirodymus galima gauti pas Z. Dresliūtę. Tel. 236-5501. Auką šventės išlaidoms sumažinti siųsti E. Orentui, 66 Ledgewood Rd., West Hartford, Conn. 06107.

— St. Catharines, Ont., Lietuvių Bendruomenė surengė Motinos dienos minėjimą gegužės 13. Programą atliko Montrealio mergaičių choras "Pavasaris", vadovaujamas sol. Ginos Čapkauskienės. Taip pat mergaičių choras giedoja per mišias, kuriuos buvo aukojamos už motinas.

— "Aido" choro dainininkės, vadovaujamos muz. D. Deksnytės-Powell, iš Hamiltono buvo nuvykusios į Ottawą ir balandžio 28 atliko meninę programą Lietuvių Bendruomenės rengiamame šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjime.

— "Draugo" 75-rių metų sukakties proga banketas bus rugėjo 30 Martinique restorano salėj. Bus įdomi programa, laidėjimai ir vakarienė.

AUŠRA NAUJOS
GADYNĖS TEKA

AUŠROS 100 METŲ

SUKAKČIAI PRISIMINTI

PAULIUS JURKUS

28.—

Tais 1917 metais kovo mėnesį iš Berlyno grįžo lietuvių delegacijos nariai: A. Smetona, dr. J. Šaulys ir inž. Kairys. Jie Basanavičiaus bute padarė pranešimą, ką jie patyrė Vokietijoje. Berlyne jie rado asmenų, kurie į Lietuvos atstatymą žiūrėjo palankiai. Iš Mažosios Lietuvos veikėjas dr. Gaigalaitis Vokietijos kanclerius ir Reichstago nariam buvo įteikęs memorandumą apie Lietuvos padėtį. Tame rašte reikalavo, kad vokiečių valdžia suteiktų Lietuvai autonomiją.

Lietuviai delegatai patyrė, kaip veikia lietuviai Rusijoje, Šveicarijoje, Švedijoje, Danijoje ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Ten vyksta pasitarimai, konferencijos. Tę jai reikalaujama nepriklausomybės.

Tada ir Vilniaus lietuviai su-

kruto labiau veikti. Pradėjo reikalauti savo teisių, nors vokiečiai ir stengėsi sukludyti. Tačiau karo įvykiai buvo jiems nepalankūs. Jie turėjo ieškoti kompromisų.

Vokiečiai pasiūlė Vilniaus lietuviams leisti sudaryti "patariamųjų tarybą". Tuo norėjo patraukti lietuvius, parodyti, kad rūpinasi lietuvių reikalais. Bet lietuviams tokia taryba atrodė nepatikima. Kas, kad bus sudaryta iš veiklių lietuvių, bet visuomenėje jai vadovaus vokiečiai.

Buvo gautas leidimas leisti savo laikraštį — "Lietuvos Aidas", bet sąlygos buvo nelengvos. Vokiečiai statė nemažą reikalavimų. Basanavičiaus bute buvo eilė pasitarimų "Lietuvos Aido" reikalui. Vokiečių "Pressestelle" viršininkas reikalavo, kad šalia dr. J. Basanavičiaus redaktoriumi dar būtų ir kuni-

gas. Tokio parankaus kunigo tuo metu Vilniuje nebuvo.

Tai buvo tik priekabė reikalui užtekti. Vokiečiai stengėsi daryti visa, kad Lietuva virstų jų rytų provincija. Rusijos lietuviai tuo metu ėmė reikalauti Lietuvai nepriklausomybės. Vokiečių okupacinė spauda apie tai tylėjo, bet Vilniaus lietuviai vistiek sužinojo, kas dedasi pasaulyje.

Tada Basanavičius nuvyko į vokiečių okupacines įstaigas pasitarti. Ten sužinojo, kad vokiečių valdžia yra numaciusi sudaryti iš 24 asmenų Lietuvos Tarybą.

Basanavičius gerai suprato, kad tokia vokiečių parinkta ir lietuviams primesta taryba neturės didelės reikšmės. Ji bus tik vokiečių įrankis.

Todėl jis su A. Smetona, dr. J. Šauliu ir kitais lietuviams veikėjais ėmė reikalauti iš vokiečių okupacinės karinės valdžios leidimo sušaukti Vilniuje lietuvių konferenciją.

1917 birželio 26 Jonas Basanavičius su A. Smetona lankėsi okupacinės valdžios įstaigose pas vyr. leitenantą Kueglerį. Iš jo patyrė, kad tokia taryba bus nerenkama, bet vokiečių valdžios skiriama. Kandidatus į tokią tarybą įteiks lietuviai. Tuoj pat tas vyr. leitenantas pranešė, kad Lietuva nepriklausomybės negaus ir kad vokiečių kariuomenė iš krašto neišeis.

Tas pranešimas skubiai buvo perduotas užsienio lietuviams.

Šveicarijoje jau veikė J. Gabrio vadovaujamas Lietuvių Informacijos centras. Šis ir ėmėsi akcijos žinią pagarsinti. Vokiečiams tos žinios pasklidimas buvo nemalonus. Karas buvo užsitęsęs. Jis vokiečiams iki šiol pergalės neatnešė. Priešingai, aliantai vis stiprėjo ir ginklavosi. Vokiečiams reikėjo nusileisti. Reikėjo patenkinti šokių tokius lietuvių reikalavimus, kad Lietuva visai neištruktų iš jų rankų.

Basanavičius su A. Smetona įteikė vokiečių okupacinei valdžiai memorandumą, kad būtų leista šaukti tokią lietuvių konferenciją. Nurodė net asmenis, kurie sudarytų tokį rengimo komitetą.

Lenkai, pajutę, kad lietuviai bruzda ir siekia savo nepriklausomybės, išsijusę veikė prieš. Jie padarė žygių pas vokiečių okupacinę valdžią, kad Vilniaus kraštas būtų jiems priškirtas. Prašė, kad vėliau būtų prijungta prie Lenkijos ir Lietuva.

Pagaliau po ilgų pastangų pavyko lietuviams iš vokiečių valdžios įstaigų gauti leidimą Vilniaus konferencijai sušaukti. Ta konferencija jau turėjo sudaryti Lietuvių Tarybą.

Tai konferencijai sušaukti komitetas buvo sudarytas iš šių asmenų: dr. J. Basanavičiaus, A. Smetonos, dr. J. Šaulio, S. Narutavičiaus, P. Klimo, J. Smilgevičiaus, kur dr. J. Stankevičiaus, kun. A. Alekno, T. Dau-

girdo, S. Banaičio, kun. V. Mirono, kun. J. Staigaičio, kun. J. Totoraičio ir kun. J. Stakausko.

Šie asmenys gyveno provincijos įvairiose vietose, taip buvo lengva pranešti žmonėms ir išrinkti atstovus į tą konferenciją.

Išrenkama Tautos Taryba

Vokiečių okupacijos metais lietuvių konferencijos sušaukimas buvo vienas iš pačių didžiųjų darbų. Basanavičius ne tik prisidėjo prie jos sušaukimo, bet ir visam tam darbui vadovavo.

Konferencija įvyko 1917 rugėjo 18 - 23. Dalyvavo 214 atstovų iš 33 Lietuvos apskričių. Konferencijos centrinis asmuo buvo dr. J. Basanavičius. Jis buvo išrinktas garbės pirmininku.

Konferencija didžiai pakilia nuotaika, Basanavičiui pirminkaujant, pareiškė lietuvių tautos pasiryžimą atgaivinti savarakišką nepriklausomą Lietuvos valstybę, demokratiniais principais sutvarkytą etnografinę sienose, kurias turėjo aplyginti ekonominiai reikalavimai (okupacinėse sąlygose, suprantama, dar negalėjo būti kalbos apie Mažosios Lietuvos prijungimą).

Kad okupacinė valdžia nesutrukdytų politinio darbo, konferencija sutiko pareikšti — "jeigu Vokietija pripažinsianti Lietuvos valstybę ir taikos kongrese paremsianti jos reikalus,

tai Lietuva, nepakenkdama savarakiškai savo kūrybai, galėsianti sueiti į tam tikrus, dar nustatysimus santykius su Vokietija."

Konferencijos sudarytai programai vykdyti buvo išrinkta Tautos Taryba. Į ją buvo išrinkta: dr. J. Basanavičius, M. Biržiška, S. Banaitis, K. Bizauskas, Pr. Dovydaitis, P. Klimas, kun. V. Mironas, D. Malinauskas, inž. Kairys, S. Narutavičius, kun. A. Petrusis, A. Smetona, A. Stulginskis, J. Smilgevičius, kun. J. Staugaitis, dr. J. Šaulys, kun. K. Šaulys, J. Šernas, J. Vailokaitis ir J. Vileišis. Iš viso 20 asmenų.

Išrinktoji Taryba posėdžiavo "Lietuvos Aido" redakcijoje ir surašė padėkos raštą aukščiausiam vokiečių rytų fronto vadui Bavarijos princui Leopoldui už leidimą sušaukti konferenciją ir išrinkti tarybos narius.

Visi tarybos nariai tada nuėjo į vokiečių karinės valdžios tarnautojų klubą, kur dr. J. Basanavičius tarybos vardu kunigaikščiui Isenburgui, Lietuvos karinės valdžios vyriausiam viršininkui, perskaitė padėkos raštą. Kunigaikštis Isenburgas keletais žodžiais paaiškino tarybos tikslą ir kiekvienam tarybos nariui išdavė pažymėjimą, kad jis yra Tarybos narys — Mitglied des Litauisches Landrates.

Tautos Taryba pradėjo dirbti.

(Bus daugiau)

LITUANISTINĖS MOKYKLOS SKYRIUS

VILNELĖ

Redaguoja Auksė Vaičaitienė
14 Mallard Dr., West Nyack, N.Y. 10994

RAŠO K. DONELAIČIO LITUANISTINĖ MOKYKLA, WASHINGTON, D.C.

Žvėrelių svajonės

Vieną dieną žvėrelių mokykloje buvo piešimo pamoka. Mokytojas paprašė visus nupiešti savo svajones.

Lapė nupiešė grietinę, meškis nupiešė medų. Kiškėlis nupiešė morką, bet paskui nutrynė. Tada jis nupiešė kopūstą. Voveraitė nupiešė riešutą ir grybą.

Mokytojas pagyrė visus už gražius piešinius.

Lora Bačanskaitė, 4 sk.

Mano draugai

Aš turiu du draugus. Jų vardai yra Miegalis Simukas (Sammy the Sleeper) ir Bėgantis Viliukas (Willie the Wanderer). Jie yra "džerbeliukai" (gerbils). Mėgsta valgyti ir miegoti. Kartais jie žaidžia. Turi ratą, kuriame gali bėgti. Ratas tada sukasi. Jie žaidžia su geležine dėžute, įlenda ir vėl išlenda.

Mano draugai labai gražūs. Jų kailiukai minkšti. Jie man labai patinka.

Liudas Landsbergis, 4 sk.

Geležinis vilkas

Vieną naktį Gediminas sapnavo, kad jis matė geležinį vilką ant kalno. Tas vilkas buvo labai didelis, stiprus ir labai garsumas. Krivių krivaitis Gediminui pasakė, kad vilkas yra didelio miesto simbolis, ir jam liepė pastatyti miestą ant to kal-

no. Taip ir buvo įkurtas Vilniaus miestas.

Tomas Bačanskas, 4 sk.

Baltijos jūra

Seniai, seniai gyveno mergaitė, kurios vardas buvo Baltija. Dievas norėjo ją priimti į dangų. Bet Belzebubas pagrobė ją ir Dievui pasakė:

"Jei nori atgauti Baltiją, duok man 50 juodų žirgų, 20 merginų ir 5 angelus."

Dievas atsakė: "Duosiu 50 juodų žirgų, o merginų nesulauksi. Angelų irgi neduosiu."

Taigi Dievas pasiuntė Lietu-

vos gerojus raitelius ir jiems liepė Baltiją išgelbėti. Visai raiteliai bandė, bet negalėjo mergaitės Baltijos išgelbėti. Dievas taip apgailavo, kad pradėjo verkėti. Jo ašaros krito į žemę. Iš jų pasidarė jūra. Jis sumanė ją pavadinti Baltijos jūra.

Vidmas Kondratas, 7 sk.

Mano geriausias draugas

Mano geriausias draugas yra Pranas. Mes su juo žaidžiame daug įvairių žaidimų. Jis gyvena netoli mūsų, ir aš su juo dažnai susitinku. Jis kartu su manimi priklauso prie skautų. Pranas padeda man, kai būna man liūdna ar nesiseka.

Darius Dičiūnas, 4 sk.

RAŠO MAIRONIO LITUANISTINĖ MOKYKLA, NEW YORK, N.Y.

Mano lėlė

Aš gavau savo lėlę iš Kalėdų Senio. Ji šypsoji. Ji myli mane. Aš su ja žaidžiu ir su ja miegu. Ji turi raudonus plaukus ir žalias akis. Aš ją labai myliu.

Lina Penkaitė, 1 sk.

Ką aš turiu

Aš turiu tris žuvis. Aš turiu daug žaislų. Aš eisiu slidinėti. Aš moku slidinėti. Aš turiu lėlę. Aš turiu gyvuliuką. Aš eisiu plaukti.

Kristina Šilbajorytė, 1 sk.

Slidinėjimas

Aš buvau slidinėti. Lankiau slidinėjimo klasę. Po slidinėjimo klasės mokėjau slidinėti. Tada aš važiuavau namo. Mes sustojome restorane. Kai mes grįžome namo, ašėjau miegoti.

Rytas Stankūnas, 1 sk.

Mano žaislas

Man labai patinka žaislai — mašinos. Aš turiu dvi mašinas. Viena yra raudona, kita yra mėlyna. Mėlyna negerai važiuoja.

Petras Ažuolas, 1 sk.

Mano lėlės

Mano lėlės yra gražios. Aš myliu savo lėles. Aš mėgstu keliones. Kai važiuoju su mašina, pasiimu lėles. Jos irgi mėgsta keliones.

Monika Pintsch, 1 sk.

Mano užsiėmimai

Mano šuniukas yra gražus. Mano meškinas yra minkštas. Mes eįjome slidinėti. Aš myliu savo lėlę. Aš savo gėles laisčiau. Aš iškirpau dobilą iš popieriaus.

Aldona Vainiūtė, 1 sk.

mėgstamiausia pamoka mokykloje.

Rasa Klīgūtė

Mano iškyla į Catskills

Pereitą rudenį aš su mokyklos skautais važiuavau į Catskill Mountains stovyklauti. Ten buvo šalta, ir visą laiką reikėjo dėvėti pūkinis švarkus. Pirmą dieną, ten nuvažiavę, pasistatėme palapines stovyklavietėje. Ant žemės jau buvo sniego. Ant rą dieną, kai sulankstėme palapines, sužinojome, kad vakare buvo 15F laipsnių. Kai viską sudėjome į mašinas, lipome į kalną. Truko apie dvi ir pusę valandos užlipti. Vaizdas iš viršaus buvo labai gražus. Mes nulipome nuo kalno dvigubai greičiau ir važiuavome išalkę namo.

Tomas Šernas

Jei aš dabar gyvenčiau Lietuvoje

Jei aš dabar gyvenčiau Lietuvoje, turbūt negalėčiau daryti nė pusės to, ką aš dabar darau namuose. Tikriausiai tai būtų uždrausta ir reikėtų daryti slapta.

Gyvenčiau kaip kokia vargšė, be pinigų ir be gražių drabužių. Jokios laisvės neturėčiau. Jeigu aš neklausyčiau valdžios, būčiau išsiųsta į kalėjimą arba į Sibirą. Ten praleisčiau savo visą gyvenimą.

Aš norėčiau daugiau sužinoti, kaip žmonės ten gyvena.

Ramunė Klīgūtė

RAŠO ŠVYTURIO LITUANISTINĖ MOKYKLA, HARTFORD, CONN.

Ką man reiškia Lietuva?

Lietuva yra kraštas, kuriame gimė mano tėvai, giminės ir visi mano artimieji. Nors niekada nesu to krašto matęs, jis man yra labai artimas. Visas mano gyvenimas yra surištas su lietuviškomis tradicijomis, kalba ir lietuviška kultūra.

Man atrodo, kad svarbiausia gero lietuvi savybė yra lietuvių kalbos naudojimas su kitais lietuvišiais. Mes turime ne tik lietuviškai kalbėti, bet ir kartu tobulinti ir švarinti lietuvių kalbą. Šalia lietuviško kalbėjimo reikia skaityti lietuvišką spaudą, pavyzdžiui, "Draugą" ar "Darbininką", "Skautų Aidą" ar "Pasaulio Lietuvį" ir lietuviškas knygas, kurių čia Amerikoje yra spausdinama labai daug.

VILNELĖS kiti rašiniai bus spausdinami kitos savaitės Darbininke.

Mano vasara

Šią vasarą man bus ypatingai smagu. Po mokyklos užbaigimo pirmiausia aš važiuosiu į Neringos stovyklą. Ten gyvensiu namelyje su draugėmis, su kuriomis susipažinau pernai. Tada važiuosiu į skautų stovyklą viena savaitei. Iš pradžių gal bus truputį sunku gyventi palapinėje, bet vis tiek bus smagu.

Stovykloje aš galėsiu susitikti su kitomis skautėmis, ir mes išmoksime daug naujų ir įvairių dalykų. Po stovyklos grįšiu namo ir praleisiu likusias vasaros dienas prie pajūrio su draugėmis. Tuoj bus laikas grįžti atgal į mokyklą, bet aš tikiu, kad turėsiu užtenkamai laisvų dienų pailsėti.

Regina Senken, 9 sk.

Mano laukiamosios vasaros atostogos

Aš labai laikiu, kai mokykla pasibaigs ir prasidės atostogos. Šiais metais aš daug ką darysiu per atostogas. Važiuosiu į šokių šventę Clevelande. Ten šoksiu su New Yorko tautinių šokių grupe. Po šventės važiuosiu į Neringos stovyklą. Ten susitiksiu senus draugus iš kitų miestų. Po to vyksiu į skautų stovyklą, kuri man labiausiai patinka. Važiuosiu su New Yorko skautais ir skautėmis. Ten skautausime, sportuosime ir susitiksiu draugus, kurių nematėme nuo pereinamosios stovyklos.

Po skautų stovyklos aš, Tauras Vebeliūnas, Paulius Naronis ir Andrius Lileika važiuosime į Upstate New York. Mes visi ten iškylasime vieną savaitę.

Mano atostogos šią vasarą bus labai smagios, ir aš labai jų laikiu.

Arnas Nemickas, 9 sk.

Lietuvoje, bet labai daug girdėjau apie gražią Lietuvos šalį iš savo tėvelių ir senelių. Daugiausiai apie ją išmokau šeštadieninėje mokykloje.

Nors aš gimiau Amerikoje, bet vis tiek esu lietuvis. Lietuvoje yra mano šaknys. Aš labai džiaugiuosi, kad žinau, iš kur esu kilęs. Žinau, kad mano gyslose teka lietuviškas kraujas. Žinau, kad Lietuva yra garbinga ir nepaprastai graži šalis. Aš didžiuojuosi būdamas lietuviu.

Augant svetimoje šalyje, yra labai lengva pamiršti lietuvių kalbą ir jos papročius. Aš esu dėkingas savo tėveliams, seneliams ir šeštadieninės mokyklos mokytojams, kad mane išmokė kalbėti lietuviškai. Aš jaučiu pareigą padėti išlaikyti lietuvių kalbą, tradicijas, tautinius šokius ir kada nors išmokyti savo vaikus lietuviškai.

Aš turėčiau sekti spaudoje pasirodžiusius neteisingus aprašymus apie Lietuvą, atkreipti dėmesį Amerikos valdžios atstovų ir paremti kovą už pavergtų žmonių laisvę. Kol bus nors vienas lietuvis, kuris, gyvendamas laisvame pasaulyje, padės savo pavergtiems broliams už geležinės uždangos, tol rusai nebus laimėtojai, ir Lietuvai vėl nušvis laisvės rytojais.

Antanas Šerkšnas, 8 sk.

SEPTINTOSIOS LAISVO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS BILIETŲ INFORMACIJA

Šokių šventė įvyks Kollizjejuje, Richfield, Ohio, 1984 liepos 1.

Bilietai gaunami:

CLEVELANDE:

Valdonė Žledonis, 18706 Kildeer, Cleveland, Ohio 44119

Patria — (216) 531-6720, 794 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119.

CHICAGOJE:

Vaznelių "Gifts International" krautuvėje, 2501 West 71st St., Chicago, Ill. 60629, tel. (312) 471-1424.

TIKETRON:

visur JAV-se su kredito kortele: Lithuanian Folk Dance Festival.

BILIETŲ KAINOS: \$14.00, \$10.00, \$7.00 ir \$5.00.

Organizacijos, užsisakiusios ir sumokėjusios už ne mažiau kaip 25 bilietus iš anksto per Colliseum gaus \$2.00 nuolaidą nuo kiekvieno bilieto.

IŠKILMINGO BANKETO BILIETAI

BANKETAS įvyks liepos 1 d. Stouffers Inn on the Square viešbutyje. Kaina: \$27.00

JAUNIMUI — Holiday Inn — Rockside. Kaina jaunimui: \$13.00

BILIETUS PLATINA:

Ona Jokūbaitienė — (216) 481-7161

3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117

Romas Zorska — (216) 371-0130

4113 Silsby Rd., University Hts., Ohio 44118

Bilietus užsakant paštu, čekius rašyti: Lithuanian Folk Dance Festival, Inc. ir pridėti sau užadresuotą voką su pašto ženklų.

BILIETŲ PLATINIMO KOMISIJA

Vinco Kudirkos lituanistinė mokykla Elizabeth, N.J. I-oje eilėje iš k. Vincas Sruoginis, Mark Raugas, Rasa Klīgūtė, Lina Melinytė, Cailutė Klīgūtė ir Rimas Mykolaitis; II-oje eilėje Andrius Sruoginis, Vydas Matonis, Kristina Sruoginytė, Ramunė Klīgūtė, Monika Šernaitė ir Tomas Šernas.

RAŠO V. KUDIRKOS LITUANISTINĖ MOKYKLA, ELIZABETH, N.J.

Mano sapnas

Vieną vakarą aš sėdėjau ant lovos ir galvoju apie Lietuvos praeitį. Pagaliau nutariau įlįsti į lovą ir greitai užmigau. Tą vakarą aš sapnavau, kad buvau ūkyje Lietuvoje. Tas ūkis buvo gan mažas. Ten gyveno jauna šeima su močiute. Visi labai anksti kelėsi, nes turėjo daug darbo. Vyriausią dukterį nuėjo į tvartą karvių melžti, o jaunesnė vištų lesinti. Motina ir tėvas išėjo į laukus rugių pjauti ir vežti į maltiną, kad sumaltų.

Staiga mano žadintuvas suskambėjo, ir buvo laikas atsikelti. Sutrukde jis man gražų sapną.

Monika Šernaitė

San Francisco

Prieš porą metų aš važiuavau į San Francisco su tėvais. Mes ten buvome liepos mėnesio gale. Buvo labai smagu. Aš važinėju senais tramvajais, kurie yra kabelių traukiami. Ten mačiau kreiviasias gatves pasaulyje. Ta gatvė pavadinta "Lombard Street".

Nors buvo vasara, oras visada buvo vėsus, ir dažnai buvo rūkas, kuris kartu su vėjeliumi ritosi nuo jūros. Įdomiausias vietas buvo japoniškas sodas ir gamtos muziejus. Japoniškame sode mane domino miniatiūriniai medžiai ir žydinčios gėlės iš rytų. Gamtos muziejuje man patiko daugybė įvairiaspalvių žuvų.

Aš norėčiau vėl nuvažiuoti į San Francisco.

Vytas Matonis

Mano mėgstamiausia pamoka

Mano mėgstamiausia pamoka yra istorija. Aš mėgstu mokytis apie istorinius dalykus. Mano mokytoja, Mrs. Lund, padaro klasę įdomią. Ji visada sugalvoja ką nors naujo. Vieną dieną ji mus paklausė, ar norėtume kandidatuoti į klasės seniūnus.

Mrs. Lund visada mums liepia nupiešti žemėlapius tų vietų, apie kurias mes jau mokėmės. Pereitais metais aš nemėgau istorijos, bet dabar man ji yra

BALTIC DELIGHT TOURS — 1984

TRUMPESNĖS KELIONĖS — 5 NAKTYS VILNIUJ, 2 NAKTYS TALINE, 2 NAKTYS HELSINKY. IŠ VISO 10 NAKČIŲ IR 11 DIENŲ.

KELIONĖS NR.	IŠVYKSTA	GRĮŽTA	KAINA IŠ NEW YORKO ARBA MONTREALIO
401	Gegužės 30	Birželio 9	\$ 1394
402	Birželio 13	Birželio 23	\$ 1566
403	Birželio 27	Liepos 7	\$ 1566
404	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 18	\$ 1566
405	Gruodžio 26	Sausio 5	\$ 1175

ILGESNĖS KELIONĖS — 5 NAKTYS VILNIUJ, 3 NAKTYS RYGOJ, 2 NAKTYS TALINE, 3 NAKTYS HELSINKY. IŠ VISO 11 NAKČIŲ IR 15 DIENŲ

410	Gegužės 30	Birželio 13	\$ 1538
411	Birželio 13	Birželio 27	\$ 1710
412	Birželio 27	Liepos 11	\$ 1710
413	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 22	\$ 1710

Į kainą įskaitoma kelionė Finnair lėktuvu, trys valgiai Pabaltijo kraštuose, kelionė MS George OTS laivu iš Helsinkio į Talliną ir atgal, sutikimo vakarienė Helsinky ir pusryčiai, Pabaltijo kraštuose kasdien dvi apžiūrėjimo ekskursijos, įskaitant Kauną ir Trakus. Kelionės nakvos Helsinky Tomi, Talline Viru, Rygoje Latvia ir Vilniuj Lietuva viešbučiuose. Išvykimas iš JAV vakarinio pakraščio pagal asmenišką susitarimą.

Dėl informacijų kreiptis į Stephanie Horton. Tel. 212 683-9500

UNION TOURS, INC. 6 East 36 Street, New York, N.Y. 10016

LOS ANGELES ŠV. KAZIMIERO KLEBONAMS KEIČIANTIS

Los Angeles kardinolas Timothy Manning savo laišku gegužės 17 pranešė, kad prel. Jono A. Kučingio į pensiją pasitraukimas priimtas ir nuo 1984 birželio 15 Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonu skiriamas kun. dr. Algirdas Olsauskas, šios parapijos ilgametis asistentas. Prel. J. A. Kučingis kaip parapijos klebonas emeritas (Pastor Emeritus) lieka gyventi klebonijoje. Ta proga prel. J. A. Kučingis paskelbė šį atsisveikinimo laišką.

Mieli broliai ir sesės lietuviai! Po 37-rių klebonavimo metų šioj parapijoj jos vairą perduodu buvusiam savo mokiniui, 15 metų išbuvusiam mano pagelbininku, kun. Algirdui Olsauskui, kilusiam iš vysk. M. Valančiaus Salantų parapijos, jaunam ir sumaniam kunigui, lietuviui patriotui.

Gerai prisimenu, kai mano pirmakui prel. J. Maciejauskui sunkiai sergant, buvau pakviestas į kuriją pasitarti parapijos reikalais. Tada buvau jaunas, vos 37 metų vyras ir 10 metų kunigas. Iš kurijos grįžau su raštu, kad esu skiriamas šios parapijos klebonu. Mėginau atsakyti dėl anglų kalbos nemokėjimo. Be to, bijojau užgauti savo mylimą kleboną, kuris kartu su prel. M. Kruša dėjo dideles pastangas vyskupijoj atsikviesti mane čia iš Europos. Prel. Krušos liudijimu prel. Maciejauskas kurijoj net pravirkęs.

Sugrįžęs iš kurijos, parodžiau vyskupo raštą, kurį perskaitęs senelis kunigas labai susijaudino. Griebęs mano ranką, tarė: "Labai džiaugiuos, kad mano dideliais vargais įkurta parapija nebus". Tą patį ir aš norėčiau pasakyti savo įpėdiniui. Mano sunkiu darbu ir kančia išugdyta parapija ir toliau liks galingu tikėjimo ir lietuviybės švyturiu prie Pacifiko krantų.

1947 metais tapęs šios mažos, vos krutančios parapijos vadovu, iš prel. J. Maciejausko paveldėjau mažą namuką su mažyte joje įrengta koplyčia (2511 Third Ave., Los Angeles) ir mažą saujelę tikinčiųjų. Tais pačiais metais, pardavus senąją vietą už 18,000 dol., įsigyta dabartinė salė su šalia esančiu nameliu. Ir čia pradėjo parapija augti platan ir aukštyn. Dabar parapija turi visus reikalingus pastatus: bažnyčią, mokyklą, salę, vienuolyną (dabar jame gyvena pensininkai), kleboniją, aikštę mašinom pastatyti ir mokinių žaidimams. Dabar mūsų parapijos turtas su žeme ir pastatais siekia 3 milijonus dolerių. Parapija jokių skolų nebeturi ir yra gerame finansiniame stovyje. Tą viską iš manęs paveldi naujasis klebonas.

Tačiau didžiausias ir brangiausias turtas, kurį aš perleidiu naujam klebonui, yra ne žemė ir pastatai, bet tie būriai lietuvių, kurie su kūnu ir siela yra atsidavę savo bažnyčiai ir lietuviybei. Jie savo parapiją myli, didžiuojasi ir ją dosniai remia. Jie tikrai yra aukštinės širdies žmonės.

Nežiūrint viso to, kas čia pasakytą, parapijos rūpestis buvo ir toliau lieka — kuo daugiau jaunimo įtraukti į parapijos gyvenimą. Kiekvieno lietuvių laidotuvės yra lyg plyta, iškrinkanti iš parapijos rūmų. Su liudėsiu tenka pripažinti, kad nėra naujos plytos tai skylėi užtaisyti. Ypač į tai turėtų atkreipti dėmesį skautų ir ateitininkų šeimos, kad iš jų išeitų tos naujos jėgos, pajėgiančios padengti mirties atneštus nuostolius.

Atsiminkime, kad be lietuviškos parapijos nebus lietuviybės ir be lietuviybės nebus savos parapijos. Religinė ir lietuviška bazė yra pagrindinė sąlyga išsilaikyti lietuviybei išsivijoj. Tai gerai žino ir mūsų tautos priešai. Jie, naikindami religiją, tikiš greičiau lietuvius apkrėsti savo ideologijos bacilomis ir juos surusinti.

Kitas mūsų parapijos ir visos lietuviškos išsivijios rūpestis yra pašaukimų į kunigus stoka. Mūsų parapijos vadovybės pasikeitimu ši problema neišsprendžiama. Ji tik nukeliama toliau. Ji ir toliau bus labai bauginanti. Šios parapijos trijų kunigų amžiaus vidurkis yra 66 metai. Su Kristumi galime sakyti: "Pūtis didelė, bet darbininkų mažai. Prašykite pūties šeimininką, kad siųstų daugiau darbininkų į savo vienuogyną." Tad melskimės ir brandinkime pašaukimus savo šeimose. Savo geru pavyzdžiu ir protingu žodžiu mėginkite supažindinti su šiuo klausimu savo vaikus. Kokia palaima būtų mūsų kolonijai, jei atsiųstų bent vienas jaunuolis, kuris pasirinktų kunigo pašaukimą ir, baigęs mokslus, įsijungtų į pastoracijos darbą Šv. Kazimiero parapijoj. Koks tai būtų visų lietuvių džiaugsmas ir garbė.

Baigdamas šį savo žodį, norėčiau padėkoti visiem savo bendradarbiams, buvusiems ir esantiems, mirusiems ir gyviems, kurie per tuos 37 metus kartu dirbo ir nešė "darbo našta ir dienos kaitrą". Tegul gerasis Dievas jiem visiem gausiai atlygina.

Jei per tuos ilgus metus ką nors užgavau bei įžeidžiau, labai atsiprašau.

Savo įpėdiniui mielam kunigui Algirdui, perėmusiam iš ma-

Clevelande po pasisekusio Dievo Motinos parapijos koncerto su filharmonijos orkestru. Iš k. solistas J. Vaznelis, orkestro dirigentas William B. Slocum, N. Kersnauskaitė, kun. G. Kijauskas, SJ, orkestro vadovė S. Reusser, pianistas A. Smetona. Koncertas buvo spalio 16 parapijos salėje. Nuotr. V. Bacevičiaus

nes sunkią ir atsakingą parapiją vadovavimo našta, iš širdies linkiu geriausios sėkmės ir gausios Dievo palaimos jam asmeniškai ir jo vadovaujama parapijai. Ta pačia proga prašau visų lietuvių savo naująjį kleboną mylėti, jo pastangas bei darbą remti ir su juo nuostabi bendradarbiauti. Tik bendrai dirbdami, galėsime džiaugtis gausiais darbo vaisiais ir užtikrinsite savo parapijai geresnę ateitį. Tegul tad visus jus laimina Dievas ir Šv. Kazimieras, kurio globai yra pavestas šis lietuviybės ir religijos švyturys prie Pacifiko krantų.

Su meile ir dėkingumu
Prel. Jonas A. Kučingis

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphijos ateitininkai yra kviečiami į susirinkimą, kuris birželio 17 įvyks Krokių namuose, 1124 Hedgerow La.

Susirinkimo programoje svarstybos: Ateitininko sendraugio uždaviniai ir pareigos mūsų gyvenamomis sąlygomis, arba Koks turėtų būti idealus ateitininkas sendraugis.

Imant pagrindus ateitininkų 5 principus, susirinkimui temą referuoja dvasios vadas kun. K. Sakalauskas ir valdybos nariai. Svarstybose dalyvauja visi susirinkimo dalyviai.

Esant tolimom distancijom, nariai kviečiami atvykti į susirinkimą tuoj po 10:30 val. pamaldų. Susirinkimo pradžia 2 val.

Philadelphijoj ir apylinkėse (New Jersey ir Delaware) yra per 60 aktyvių ateitininkų sendraugių, studentų ir moksleivių. Veik visi jie yra aktyvūs visuomeninė lietuviškoj veikloj ir kituose sambūriuose. Šiuo metu sendraugių valdybą sudaro dvasios vadas kun. K. Sakalauskas, pirm. B. Krokys, vicepirm. G. Maciūnienė, sekr. A. Lukienė ir išd. E. Binkis.

Philadelphijos ateitininkai studentai ir moksleiviai birželio 9, šeštadienį, renkasi pas studentę Rasą Krokytę susirinkimui. Susirinkimo tema — religijos atsakymas ateistiniam komunizmui. Ref. Jonas Dunčia. Taip pat bus rodomos skaidrės, aptariamai vasaros jaunimo stovyklų reikalai — išvykos, pasiruošimas rudens ateitininkų šventei. Jaunimas kviečiamas susirinkime dalyvauti. Besidomintieji susirinkimu prašomi kreiptis į Joną Dunčią tel. 609 798-8116.

A.K.

HARTFORDE

Motinos dienos minėjimas

Hartfordo LB apylinkė gegužės 13 surengė Motinos Dienos minėjimą. Švč. Trejybės bažnyčioje 9 val. ryto buvo aukojamos mišios už gyvas ir mirusias motinas. Parapijos klebonas kun. Juozas Matutis pasakė šventei pritaikytą pamokslą. Tuoj po mišių buvo parapijos sodaliečių karūnuojama Marijos statula. Prie šių apeigų prisidėjo ir Berželio tautinių šokių vaikų grupė ir šeštadieninės mokyklos mokiniai.

Bažnyčios salėje prie papuoštų stalų buvo sodinamos moti-

AIDAI — NR. 2

Šių metų Aidų Nr. 2 turinys pasižymi įvairumu ir gyvumu. Pirmenybė teikiama Šv. Kazimiero 500 metų jubiliejinei iškilmei Romoje. Išanginio straipsnio autorius — Vytautas Volertas, jubiliejinių metų komiteto pirmininkas. Jis suglaustai aprašo tą didžią iškilimą, ypač išskeldamas jos reikšmę Lietuvai pasaulinėje plotmėje ir Šv. Tėvo nuostatų palankumą lietuviams. Trys puslapiai skiriami nuotraukoms. Spausdinama ir ilgoka Šv. Tėvo kalba, pasakyta per mišias Šv. Petro bazilikoje.

Kalbininkė Janina Rėklaitienė straipsnyje "Kai kurie lietuvių kalbotyros bruožai" apžvelgia mūsų kalbos raidą nuo devynioliktojo šimtmečio iki dabar. Straipsnis aktualus kiekvienam šviesesiam lietuviui, ypač gi lituanistams.

Antanas Vaičiulaitis pateikia nos, apdovanotos gėlėmis. Kartu sėdo jų šeimos ir svečiai. Minėjimą atidarė Hartfordo LB apylinkės pirmininkas Ignas Budrys. Klebonas kun. Juozas Matutis sukalbėjo maldą. Susikaupimo valandėle pagerbtos visos mirusios motinos.

Pagrindinę kalbą pasakė iš Putnamo atvykusis seselė Ignė. Ji priminė jau nuo senų senovės lietuvių tradicijas gerbti motinas. Kalbėjo apie šių laikų pasikeitimus šeimų santykiuose ir apie padidėjusias motinos pareigas.

Meninę minėjimo dalį atliko Hartfordo Švyturio mokyklos mokiniai ir Berželio tautinių šokių vaikų grupė. Gintarė Tijiūnėlytė, Edmondas Jalinskas ir Lina Žitūytė deklamavo mąstytojų eilėraščius, o Rimas Simonaitis ir Antanas Šerkšnas pasakė ištrauką iš Tumo-Vaižganto "Vilniaus pilies pasakos" apie lietuvių motiną ir jos sūnų. Vaikų grupė pašoko tris šokius: "Jaunimėlį", "Voveraitę" ir "Šitam dideliam būry".

Pasistiprinę kavute ir pyragais, Hartfordo lietuviai skirstėsi namo privačią šventi motinos dieną. L. Simonaitienė

įdomių atsiminimų apie praeities metais mirusį kultūrininką ir redaktorių Juozą Keliuotį. Šiam krikščioniškos kultūros puoselėtoji nepriklausomoje Lietuvoje dabartiniai komunistai parodė daug atšiaurus sadizmo, pirmiausia ištremdami jį į vergų stovyklas, paskui, sugrąžinę į tėvynę, neduodami darbo ir visai ignoruodami.

Straipsnyje apie čekų rašytoją Frančą Kafką (autorius A.L.) iškeliamas įdomus faktas, būtent, kad jis tik dabar (1981) įsileidžiamas į Lietuvą vertimuose. Ignoruotas apie 40 metų, nes to autoriaus raštuose atspindi komunistinis gyvenimas.

A. Plukas labai plačiai apibūdina lietuvių veiklą 1983 metais. Kol kas ji dar intensyvi, marga, reikšminga. Autorius daug pasidarbavo, rinkdamas medžiagą tokiai sudėtingai ir ilgai apžvalgai.

Literatūrinę žurnalo dalį užpildė Lidijos Šimkutės eilėraščiai, Petro Melniko pasakojimas "Rikis ir balandis" ir arių poeto Christopher Brennan eilėraščių "Keliautojas" vertimas (vertė Lidija Šimkutė).

Apžvalginiam skyriuje rašo Kęstutis Trimakas apie sensacinę autorių George Orwellį ir jo spėliojimus 1984 metų atžvilgiu; Saulius Pašilis — apie Anglijos srities — Valijos — tautinę gyvybę; Leonardas Andriekus — apie Tėvą Viktorą Gidžiūną; K. Žoromskis — apie dail. Albiną Elskų, kurio vitražų nuotraukomis iliustruotas šis numeris; Lidija Šimkutė — apie Christopher Brennaną. Taip pat — Mūsų Buitysje puslapis, kur suminėti svarbesnieji lietuvių gyvenimo įvykiai.

Knygų skyriuje recenzuojamos šios knygos: LKM Akademijos 1973 metų suvažiavimo darbai — J. Jakštas; Vacio Kavaliūno romanas "Dalia" — V. Kulbokas; Juditos Vaičiūnaitės vienaveiksmiai scenos vaidžiai (pjesės) — R. Lešmontaitė.

Aidai išeina kas du mėnesiai 68 puslapių didelio formato leidiniu. Red. L. Andriekus. Prenumerata — 20 dol. Adresas: Aidai, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Užsiprenumeruoti niekad nevēlu. A.K.

— Prel. Lado Tulabos, P.A., kunigystės 50 metų sukaktis bus paminėta rugsėjo 23 Romoje.

— Kun. Pranas Garšva, "Draugo" dienraščio vyriausiasis redaktorius, Lietuvių Skautų Sąjungos katalikų dvasios vadovas, LS Pirmijos pakeltas į vyresnio skautininko laipsnį.

— Kun. Jonas Gudus, Raseinių altaristas, sulaukęs 87 m. amžiaus, mirė ir gegužės 15 palaidotas. Kunigu buvo įšventintas 1925. Tai jau aštuntas šiemet okupuotoj Lietuvoj ir trečias Kauno arkivyskupijoj miręs kunigas.

— Juozas Pronskus, anksčiau dirbęs "Naujųjų" redakcijoj, gegužės 21 mirė Winnipege, Manitoboj, Kanadoj. Buvo gimęs prieš 91 metus Barstyčių kaime, Ylakių valsčiuje.

— Hartford, Conn., LB apylinkė birželio įvykiu minėjimą rengia birželio 10, sekmadienį, po 9 val. lietuviškų mišių parapijos salėj. Kalbės Daiva Kezienė iš New Yorko.

— Balys Raugas, Delran, NJ, pakviestas suduoti redagoti dokumentinį leidinį, apimantį visus žymesnius įvykius šv. Kazimiero sukaktuviniiais metais. Leidžia šv. Kazimiero sukakties komitetas. B. Raugas yra gražiai pasitarnavęs JAV LB, suredaguodamas "JAV LB tris dešimtmečius".

— Bilietai į kazimierinę Dux Magnu operą rugsėjo 1 ir 2 dienomis Toronte ir Katalikų Kongreso baigminiam pobūviui galima gauti Lietuvių Informacijos centre New Yorke. Philadelphijos apylinkių lietuviams šių bilietai turi inž. Edmundas Binkis.

— Kun. Pranas Gavėnas, salezietis, dirbęs Sao Paulo, parašė portugališkai knygą apie šv. Kazimierą "Sao Casimiro, o primero santo jovem leigo de era moderna" (Šv. Kazimieras, pirmasis naujųjų laikų šventas jaunuolis pasaulietis). Knygą išleido saleziečių spaustuve 5000 egz. tiražu. Pliatinama per saleziečių knygynus visoje Brazilijoje.

— Jaunųjų Ateitininkų Sąjungos šios vasaros stovykla vyks liepos 15-29 Dainavoj. Stovyklos tema "Keliuonė po Lietuvą".

— Pasaulio lietuvių evangelikų jaunimo suvažiavimas rengiamas rugpjūčio antroj pusėj Annaberge, netoli nuo Bonnės, Vakarų Vokietijoj. Akademing suvažiavimo programos dalį sudarys paskaitos, diskusijos. Bus taip pat išklaustyti pranešimai apie dabartinę Lietuvos padėtį, svarstomi užsienio lietuvių evangelikų jaunimo organizuotos veiklos klausimai.

— Ieškomas Stasys Dabrišius, gyvenęs North Royalton, Ohio 44133. Ieško motina iš Lietuvos. Jei kas žinotų, prašoma pranešti adresu: Liudas Bakas, 707 McIlvain St., Chester, Pa. 19013.

— Emilis Hilenderis, Lietuvių dailiojo meno instituto darbuotojas, praneša, jog Indianos valstijos automobilij šių metų leidimo plokštelės papuoštos lietuviška trispalve. Tai sutampa su Indianos muziejų šiuo metu rodomu dėmesiu išsivijios lietuvių dailininkų darbų propagavimui. Vėliau šį pavasarį rengiamos dvi didžiulės tikių darbų parodos Elkharte ir Munsteryje.

Planas, kaip nuvažiuoti į Koliziejų, kur bus 7-oji lietuvių tautinių šokių šventė. Prašom šį planą išsikirti ir pasiimti į kelionę.

SEPTINTOSIOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS SUSIPAŽINIMO VAKARAS

rengiamas visiems šokių šventės dalyviams ir svečiams birželio mėn. 30 d. 8 val. vak.

Clevelando miesto centre
Cleveland Public Auditorium-Convention Center
1220 E. 6th Street & Lakeside Avenue
Programoje garsusis Algio Modesto orkestras ir Rasa Šoliūnaitė su dainuojančiu akordeonu
Kviečiame pradėti šokių šventę su susipažinimo vakaru, kuriame yra puiki proga jaunimui ir vyresniesiems susitikti, pabendrauti, atnaujinti senas pažintis ir užmegzti naujas.

Bilietai visiem \$4.00 paštu užsakomi pas Nijolę Balčiūniene, 18712 Arrowhead Ave., Cleveland, Ohio 44119 ir Jūratę Salerno, P.O. Box 39621, Solon, Ohio 44139. Prašome pridėti sau adresuotą ir pašto ženklais aprūpintą voką. Čekius rašyti "Lithuanian Folk Dance Festival". Iki malonaus pasimatymo susipažinimo vakare.

NIJOLĖ BALČIŪNIENĖ
Susipažinimo vakaro
rengimo komisijos pirmininkė

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Švelkauskienė sutiko šilame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausimai siųskite jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

MOKESČIŲ NUOLAIDA SENESIEM SAVININKAM

KLAUSIMAS

Prašau man atsakyti į šį man labai svarbų klausimą. Turime dviejų šeimų namus. Namai yra mano ir vyresniojo sūnaus vardu. Nors aš ir turiu žmoną, bet namai buvo šitaip nupirkti, norint užsitikrinti, kad man mirus namai pasiliks sūniui be jokių mokesčių (taksų) ir be jokio teismo.

Sulaukęs 70 metų amžiaus, kreipiausi į miesto valdybą (mūsų yra nedidelis miestukas) ir paprašiau, kad man duotų mokesčių (real estate) nuolaidą, kaip kad kiti gauna (žmona už mane yra vieneriais metais vyresnė). Pasirodo, kad miestas atsako man duoti tokią nuolaidą. Sako, jei namai būtų mano ir žmonos vardu, galėčiau tokią nuolaidą gauti, o dabar negaliu.

Kas man daryti? Esu pensininkas, ir kiekvienas centas man dabar yra brangus. Ar būtų galima išsiryškinti tokią mokesčių nuolaidą kokių nors būdu?

Skaitytojas, Massachusetts

ATSAKYMAS

Manau, kad Tamsta buvai ne teisingai informuotas, arba nesupratai. Faktas, kad namai yra Tamstos ir sūnaus vardu, skirtumo nesudaro. Jei Tamsta "kvalifikuoji" kitais atžvilgiais, — gausi įstatymų seniem žmo-

nėm numatytą nekilnojamojo turto mokesčių nuolaidą (over 70 abatement). Jei Tamstos gyvenate tuose namuose (domicile); jei gyvenote Massachusetts valstijoje per paskutinius 10 metų; jei Tamsta buvai tų namų savininkas (arba "bendras" savininkas) — "joint owner" — per paskutinius 5 metus ir, be to, jei Tamstų (t.y. Tamstos ir žmonos) turimas turtas (finansinė vertė), įskaitant nekilnojamojo turto vertę ir gaunamą pensiją ir metines pajamas, neviršija įstatymų numatytos ribos, — Tamsta būtinai gausi minimą nuolaidą. Patariu pasiimti iš miesto valdybos nustatytą specifinį blanką, jį išpildyti ir vėl kreiptis į atitinkamą skyrių, prašant Tamstai priklausančios nuolaidos (žinoma, jei "kvalifikuoji"). Beje, Tamstai mirus, nors minimi namai neturės "pereiti per teismą" (probate), bet jie vistiek bus Tamstos palikimo dalis (part of estate) palikimo mokesčių (estate tax) atžvilgiu.

IŠPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autoriaus "Nutuliosios dienos". Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ATVYKO Į SVEČIUS IR PASILIKO

Emilijos Petrikienės pagerbimas

Netoli jau ir Motinos diena. Mąstai apie tą brangią šventę, ir mintis užkliūva už vienos, kitos motinos, kuri lyg praaugsi būtų savo bendraamžės ne metų skaičiumi, bet nuopelnais šeimoj ar visuomenėj. Tokia yra Emilija Petrikienė-Ciurlytė, gimusi Lietuvoje ir 1930 atvykusi Amerikon vieneriem metum paviešėti pas savo gimines.

Mergina daili, gražiai nuaugus ir jauna. O kur jaunystė, ten ir meilė... Susipažino su šauniu, čia gimusiu lietuviu Alfonso Petriku, po kelių mėnesių draugystės už jo ištekėjo.

Gyvenimo pradžia buvo laiminga ir graži. Tik vieno dalyko jai trūko — labai ilgėjosi Lietuvoje likusių tėvų, brolių, sesučių. Vis lyg paukštė buvo sparnus bekelianti nuskristi pas juos, kai soduos vyšnios žydi, ar nuorudeniu, kada javai jau suvežti į kluonus. Tais laiko tarpais kaimuose darbymetė sumažėjus, tad ir viešėti drąsiau. Tačiau nelengva buvo duotą saviškiam pažadą ištesėti. Gimė vienas po kito trys berniukai: Gilbertas, Algirdas ir Edvardas. Nei palikti mažutėlius kuriam laikui, nei su savim imti viešnagėn. Tiek dar nebuvo prasigvenę, kad visa šeima galėtų keliauti drauge.

Taip ir verkdavusi kartais, kai niekas negirdėjo — nematė... Taip ir mėlynavo jos akys linų laukai, margavo žydinčios pievos. Baltavo sodai, sodeliai, pilni bičių dūzgesio.

Berniukam pradėjus lankyti mokyklą, sunkiai ir beviltiškai susirgo jų tėvas. Visa šeimos našta krito ant Emilijos pečių. Įstojo ji į Middlesex Hospital

FILATELISTŲ VEIKLOJE

Toronto lietuvių filatelistų draugija turėjo pašto ženklų parodą "LITHPEX VI" balandžio 14 - 15 Lietuvių namuose. Į parodą atsilankė šiemet daugiau negu pernai lietuvių, estų, latvių ir kitų tautinių grupių.

Iš Chicagos atvyko filatelistų draugijos pirm. Juozas Adomėnas su valdybos nariais S. Ivanauku ir A. Zaku, iš New Yorko — pirm. W.E. Norton, nariai Kazys Matuzas ir Algirdas Ruzgas.

Aukščiausią premiją laimėjo K. Matuzas už nepriklausomos Lietuvos vertingų vokų rinkinį, taip pat pirmąją premiją laimėjo Algirdas Ruzgas, antrą premiją laimėjo E. Macijauskas, trečiąją B. Abramonis.

Pažymėjimus laimėjo A. Supronas ir A. Laurinaitis iš Toronto.

Iš numizmatikos pirmą premiją laimėjo L. Mickūnas iš Hamiltono, antrą — A. Dilkus.

Parodą vertino ir premijas paskyrė specialistai W.E. Norton, dr. M. Kaminski ir A. Cronin.

Isteigta softbolo sekcija
Praėjusiam visuotiniame ŠALFASS-gos suvažiavime, įvykusiame 1983 gruodžio 10 Clevelande, buvo nutarta įvesti į ŠALFASS-gos varžybines programas softbolą ir kėgliųvimą (bowling).

ŠALFASS centro valdyba ėmėsi šį projektą realizuoti. Yra jau įsteigta softbolo ŠALFASS-gos sekcija, kurios vadovu laikinai sutiko būti: Algis Nagevičius, 7702 West Pleasant Valley Rd., Parma, OH 44130. Telefonas: (216) 845-4954.

Šios vasaros pabaigoj planuojama suruošti turnyrą Clevelande ar Detroite. Klubai, turį softbolo sekcijas ar komandas, prašomi nedelsiant susisiekti su A. Nagevičium dėl tolimesnių planų.

Dėl kėgliųvimo yra daromi kontaktai ir tikimasi rudenop ką nors suorganizuoti. ŠALFASS-gos centro valdyba

Emilija Petrikienė

kursus New Brunswicke, kur ruošiamos slaugės ligoniam prižiūrėti privačiuose namuose. Baigė juos su labai gerais pažymiais moksle ir praktikoje. Kursų vedėja parašė apie ją laikraštyje, įdėdama nuotrauką ir at-

BAIGĖ MOKSLUS

Rasa Trečiokaite

Rasa Trečiokaite, Teresės ir Vytauto Trečiokų dukra, sėkmingai baigė Hartfordo universitetą, įsigydama Bachelor of Science in Counseling and Human Services diplomą. Dabartiniu laiku Rasa dirba kaip Connecticut valstijos valdžios atstovė socialiniam reikalui jaunimo srity.

Rasa yra baigusi New Britain, Conn., lituanistinę mokyklą ir priklausė prie skautų ir tautinių šokių grupės.

Romualdas K. Juozokas, Vyto ir Mikos Juozokų sūnus, Newington, Conn., gegužės 19 baigė trijų metų studijas Worcester Polytechnic institute, Mass., ir įsigijo magistro laipsnį kompiuterių mokslų srity.

Romualdas yra baigęs Assumption kolegiją, Worcester, Mass., ir gavęs bakalauro laipsnį Magna cum laude iš biologijos ir chemijos mokslų. Da-

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": vaikam (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 8 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

tinkamą informaciją. Nėgana to, dar rekomendavo savo pažįstamų turtingųjų šeimom. Kai kurie jų ne tik gerai atlygindavo, bet dar ir apdovanodavo.

Sąžiningumas, kruopščiai atliekamas darbas išgarsino ją savo darbavių draugų bei pažįstamų tarpe. Darbo jai niekad nestigo. Važinėdama iš namų į namus, ji neaplenkdavo ir savųjų, sustodama kad ir trumpam savo šeimą apžiūrėti. Emilijos kaimynės žodžiais tarant: "Petrikų vaikučiai visada buvo dailiai aprengti, pavalgydinti ir gražiai auklėjami. Juos iš mažens mama pratino prie darbo, kad nelakstyti su išdykeliais po gatves."

Tai bedirbdami ir besimokydami, su Dievo palaima, savo motinos padedami visi trys sūnūs baigė mokyklą, įsigydami specialybes — profesijas.

Jų tėvas mirė 1976, kai visi sūnūs jau stovėjo ant kojų. Dabar jie gražiai gyvena, turėdami gerą vardą amerikiečių visuomenėje ir lietuvių tarpe.

Petrikienė rūpinosi ne tik sūnų ateitimi, bet stengėsi, kiek galėdama išlaikyti juose ir lietuvių kalbą. Nors nei vienas iš jų

neturėjo galimybės lankyti lietuviškos mokyklos, bet visi kalba lietuviškai.

Emilija pagal savo išgales remia mūsų spaudą ir kitus lietuviškus reikalus. Taipgi šelpia Lietuvoje likusius savo šeimos narius.

Visi Emilijos sūnūs, įvertindami motinos nuopelnus ir abipusę meilę, 1984 vasario 19 gimtadienio proga surengė jai staigmeną — puošnų pagerbimą Sheraton Inn restorane (East Brunswick, N.J.), sukviėdami keliasdešimt svečių. Atskira salė buvo specialiai tai progai dekoruota. Visa tai suorganizavo, daug išradingumo parodydamas, sūnus Algirdas Petrikas. Jis ir programa pravedė.

Stalai buvo papuošti gėlių puokštėmis ir žvakėmis. Esant tinkamam apšvietimui, vaizdas ir įspūdis buvo pasigėrėtinas.

Gražu žiūrėti į sūnų, marčių ir anūkų apsuptą močiutę. Į grakščias, jaunas vos pradėjusias studijas universitetuose anūkes ir mažučius anūkelius. Malonu matyti džiaugsmo ašaras laimingos motinos akyse ir džiaugtis kartu su ja.

K. Graudienė

Romualdas K. Juozokas

bartiniu metu jis dirba Sanders Associates, Nashua, N.H.

Mokslo baigimo proga Romualdo žmona Sally, tą popietę naujai įsigytoj gyvenvietėj, Lich-

field, N.H., suruošė vaišes, kuriose dalyvavo tėvai, artimieji ir draugai. Ji yra baigusi Eastern Connecticut valstybinį universitetą, Willimantic, ir dabartiniu metu dirba socialinį darbą Nashua, N.H.

Romualdo vyresnysis brolis dr. Edvardas Juozokas 1973 baigė Columbijos universitete Odontologijos skyrių ir dabartiniu metu dirba profesionalu Entfield, Conn. Jis su žmona Catherine bei dukrom Alison ir Adrienne gyvena Longmeadow, Mass.

Savo vaikams, kurie, baigę mokslus, išsikelia gyventi į kitus miestus, užprenumeruok Darbininką. Tai bus jiems geriausia dovana.

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviui, naudojantiems tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai \$366.00

Encyclopedia Lituanica 6 tomai \$125.00

Vinco Krėvės Raštai 6 tomai \$32.60

Iš mano atsiminimų — Petras Klimas \$13.25

Laukiame užsakyti papildomam L. E. tomui.

Užsakyti siųskite: J. Kapočius, P O Box 95, So. Boston, MA 02127

Telef. dieną (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

SAVO TAUPYTOJAMS MOKA AUKŠČIAUSIUS PROCENTUS:

už taupomąsias sąskaitas **9%** (9.48% yield)

uz IRA indėlius **11%** (11.5% yield)

uz sertifikatus nuo **10 1/2 iki 11%**

KIEKVIENO ASMENS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI 100,000 DOL.

KASOS adresas:

86-01 114th Street
Richmond Hill, N.Y. 11418
Telef. 212 441-6799

Istaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vakaro.

BALTIC TOURS

1984 KELIONĖS Į LIETUVĄ

10-18 DIENŲ KELIONĖS, ĮSKAITANT 11 DIENŲ LIETUVOJE

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

#710 B: Ilepso 10-27 \$1,999

#814 B: rugpjūčio 14-31 \$1,999

11 dienų Lietuvoj, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 2 Helsinky FINNAIR via JFK

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA

#612 B: birželio 12-28 \$1,899

#918 B: rugsėjo 18 - spalio 4 \$1,829

6 dienos Vilniuj, 4 Rygoj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte LUFTHANSA via JFK & Boston

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR ITALIJA

#520: gegužės 20 - birželio 1 \$1,699

5 dienos Vilniuj, 5 Romoj, 2 Maskvoj ALITALIA via JFK

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

#612A: birželio 12-23 \$1,649

#710: Ilepso 10-21 \$1,649

#807: rugpjūčio 7-18 \$1,649

#918A: rugsėjo 18 - 29 \$1,489

6 dienos Vilniuj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte LUFTHANSA via JFK & Boston OBERAMMERGAU IR MIUNCHENAS (penkių dienų ekstra kelionė) — \$439

12 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

#604: birželio 4-15 \$1,639

#710A: Ilepso 10-21 \$1,639

#814A: rugpjūčio 14-25 \$1,639

#904: rugsėjo 4-15 \$1,639

#101: spalio 1-12 \$1,289

6 dienos Vilniuj, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 1 Helsinky FINNAIR via JFK

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

#917: rugsėjo 17 - 26 \$1,259

6 dienos Vilniuj, 2 Helsinky FINNAIR via JFK

Dėl brošiūros ir daugiau informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
293 Auburn St.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969 - 1190

“MOTERŲ VIENYBĖS” 50 M. SUKAKTIS

Spalvingas balius ir koncertas Kultūros Židiny

New Yorke veikia moterų organizacija, pasivadinti “Moterų Vienybė”. Kitos moterų organizacijos turi savo skyrius įvairiose lietuviškose kolonijose. Ši Moterų Vienybė yra unikumas — ji veikia tik New Yorke. Tai vienintelė tokia organizacija, kuri jau į savo istorijos lapus įrašė ir sukaktuvinį 50 metų banketą ir koncertą. Tas koncertas buvo gegužės 19 Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

Kiek daug žiedų
Jubiliejinė 50 metų sukakčiai Moterų Vienybės narės

graziai papuošė salę — visur dominavo pavasario žiedai, žiedai. Ant scenos krašto buvo uždėta sodriai daug žiedų, atrode, lyg ten būtų užsnigę balti, ružavi pavasario žiedai. Gėlės buvo kiekviename lange, gėlės ant stalų.

Moterų Vienybė turi savo publiką. Tiek metų veikia, tiek turi pažįstamų, draugų. Pasiūlyti šios organizacijos veikla susirinko per 260. Visi įsikūrė prie apskritų puošnių stalų.

Pradėjo Moterų Vienybės ilgametė pirmininkė Elena Andriusienė (ji Moterų Vienybėi

pirmininkauja 18 metų). Programą pradėjo 7:25 v.v. Invokacijai pakvietė kun. Antaną Račkauską, kuris įsilingavo ir sukakčio ilga invokacija.

Kelionė į praeitį

Sukakties proga dera prisiminti ir tuos laikus, kai čia organizavosi moterys. Apie tai kalbėjo viena iš organizatorių, buvusi ilgametė pirmininkė P. Šimėnienė.

Ji ir grįžo į 1934 metus. Kurdamas tokią organizaciją, iniciatorės turėjo šiuos tikslus — draugiškumo ugdymą, labdarą, tautinės kultūros palaikymą ir pakėlimą.

Tai buvo laikai prieš Antrąjį pasaulinį karą. Čia lietuviška veikla pamažu blėso. Reikėjo kaip tik labiau puoselėti tautinę kultūrą ir lietuviškas tradicijas. Organizacija patraukė dalį jaunimo ir tą jaunimą sugrąžino Lietuvai. Jos įsitraukė į lietuvišką veiklą.

Moterų Vienybė 1938 suorganizavo dvi stipendijas studijuojantiems Columbijos universitete, 1938 surengė lietuvių meno parodą Brooklyno muziejuje. Vienybė ruošė paskaitas, užmezgė ryšius su Raudonoju Kryžiumi ir ruošė greitosios pagalbos kursus.

Kai 1939 New Yorke buvo rengiama pasaulinė paroda, Moterų Vienybė padėjo suorganizuoti lietuvių paviljoną ir ten atliko įvairias tarnybas.

Okupavus Lietuvą, siuntė memorandumus, o prasidėjus karui, jos įsitraukė į plačią labdaros veiklą, mezgė meztukus Amerikos kariams. Talkino Amerikos Lietuvių Tarybai, Lietuvai vaduoti sąjungai, 1941 lapkričio 24 sušaukė pirmą Amerikos lietuvių konferenciją, kurioje dalyvavo atstovai iš visos Amerikos.

Įsikūrus Balfui, Moterų Vienybė įsitraukė į Balfio veiklą, pakavo ir siuntė siuntinius Europoje vargstantiems lietuviams, aukėjo knygų leidimui. Moterų Vienybė niekada neatsisakė paremti gerų tikslų. Kai reikalas yra, Moterų Vienybė tuoj aukoja.

Moterų Vienybė buvo ir yra New Yorke lietuvių viena iš pirmųjų šalpos organizacijų, palaiko visa, kas lietuviška. Kadangi narės yra ir Amerikos pilietės, tai ir šiam kraštui atiduoda patriotinę duoklę su didele meile ir pasišventimu.

Sveikinimai

Išklausius apžvalginės p. Šimėnienės kalbos, toliau buvo sveikinimai.

Pirmas sveikino Lietuvos gen. konsulas Anicetas Šimutis. Jis prisiminė tuos laikus, kai 1936 atvyko į Ameriką ir čia jau ra-

Spauda

yra pats svarbiausias ginklas, kovojant dėl mūsų tautos laisvės.

Paremk ją savo auka!

Pasiruošimai šv. Kazimiero minėjimui

Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakčiai paminėti centrinis komitetas posėdžiavo gegužės 23. Komitetui pirmininkauja LB tarybos narys inž. Vytautas Izbickas. Jam pasiūlius Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone kleboną kun. Albertą Kontautą ir Naujosios Anglijos Lietuvos vyčių pirmininką Albertą Jaritį į kopirminikus, visi pritarė. Vykdomuoju vicepirm. yra Bronius Paluius. Kun. Albertas Kontautas rūpinsis liturginiais reikalais; muzikiniiais reikalais — komp. Jeronimas Kačinskas. Katedroje ir prie katedros tvarką palaikys vyčiai su 17-tos kuopos pirm. Alex Akule. Banketu rūpinsis Vytautas Jurgėla, lietuvių spaudą informuos Povilas Žičkus, radijo tarnyba — Petras Viščinis, amerikiečių spauda — Aristids Lambergas, leidiniu apie šv. Kazimierą — dr. Algirdas Budreckis, kultūrinio vakaro reikalui — rašytojas Stasys Santvaras, komp. Jeronimas Kačinskas, dail. Julius Spakevičius ir inž. A. Kuolas, lietuvių kalba spaudiniais — Irena Veitienė, o anglų kalba — Milda Richardson.

Šiame posėdy dalyvavo atstovai iš Brocktono, Worcesterio, Cambridge ir Lawrence. Iš kitų parapijų ši kartą neatvyko. Ki-

do jauną Moterų Vienybę. Kai Lietuvos konsulatui buvo reikalinga bet kokia talka, tuoj pagelbėjo Moterų Vienybė. Moterų Vienybė buvo jautri kiekvienam lietuviškam reikalui. Labai daug padėjo Balfui.

Gen. konsulas sveikino tas veikėjas, kurios palaikė Moterų Vienybės veiklą dvasiškai, sveikino visas talkininkes ir linkėjo ilgiausių metų — nepavargti, nepasenti.

LB apygardos pirmininkas A. Vakselis kreipėsi šiais žodžiais: “Mieli Moterų Vienybės draugai”. Tai esanti organizacija, kuri daug padarė. Jos veiklą matęs prieš 30 metų. Moterų Vienybė veikė pagreičiu su kitom moterų organizacijom, bet niekam nekludė, rūpinosi išlaikyti lietuviškas tradicijas. Organizacija yra pavyzdys kitom organizacijom, sutraukia į savo renginius daug publikos.

Lietuvių Bendruomenės vardu linkėjo Moterų Vienybei nepavargti, tęsti darbą, kol bus Lietuva laisva.

Marija Žukauskienė sveikino Liet. Moterų Federacijos New Yorko klubo vardu, taip pat pasveikino ir Federacijos pirmininkės M. Noreikienės vardu, paskaitė jos laišką.

Malvina Klivečkienė sveikino birutičių vardu. “Garbė jums už atliktus darbus. Negalite išsėtis po savo sukakties. Su didele viltimi žiūri į jus Lietuva. Ištermės ateities veikloje”.

Humoristinė dalis

Toliau pirmininkė Elena Andriusienė (nukelta į 8 psl.)

tas posėdis įvyks Lawrence Šv. Pranciškaus parapijoje. Kun. Janūnas pažadėjo sukviesti ir iš kitų parapijų atstovus, o parapijų kunigai automatiškai įeina į komitetą.

Pagrindinis minėjimas įvyks spalio 14 d. 3 val. Šv. Kryžiaus katedroj Bostone. Mišias aukos Bostono arkivyskupas Bernard Law. Po mišių bus banketas. Banketui bilietai bus platinami iš anksto.

Rugsėjo 29 bus šv. Kazimiero garbei kultūrinis vakaras So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos patalpose, o spalio 21 d. 3 val. First & Second Church salėje Bostone — dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas šv. Kazimiero garbei.

Mum lietuviams tai labai svarbus įvykis. Šv. Kazimieras yra vienintelis žinomas lietuvis šventasis ir yra Lietuvos globėjas. Šv. Tėvas Jonas Paulius II Romoje laikė iškilmingas pamaldas ir minėjo šv. Kazimierą. Į tą minėjimą buvo suvažiavę iš viso pasaulio daug lietuvių. Čia Amerikoje eilę katedrų ir bažnyčių irgi vyko ir vyksta minėjimai. Visų lietuvių pareiga — užpildyti šv. Kryžiaus katedrą Bostone. Čia dalyvaus vyskupijos dvasinė vyresnybė, Massachusetts gubernatorius, Bostono burmistras ir kiti aukšti pareigūnai. Tad mum būtų didelė gėda, jei mes neatliktume savo pareigos — dalyvauti katedroj.

Šiam minėjimui paruošti ir išlaidos susidarys nemažos. Pirm. V. Izbickas jau yra paruošęs provizorinį planą. Išlaidos bus padengtos iš banketo, iš leidžiamos knygutės skelbimų, iš renginių ir aukotojų.

Čia prašome visų lietuviškų parapijų klebonų ir parapiečių sudaryti savo parapijose šiam reikalui komitetus ir įsijungti į centrinį komitetą. Iš Brocktono jau yra sudarytas — pirm. inž. Juozas Stašaitis, iš Worcesterio — vyriaus. Molis. Kur tas dar nepadarėta, prašoma tai padaryti ir pranešti centriniam komitetui: 50 Orton-Marotta Way, So. Boston, MA 02127.

Pašventino

dr. inž. Jono Kuodžio paminklą Prieš metus mirusio Vytauto Didžiojo Universiteto profesoriaus dr. inž. Jono Kuodžio, kuris yra palaidotas Putname, lietuvių seselių sodybos kapitnėse, paminklo šventinimas įvyko gegužės 27.

Į šventinimą suvažiavo: velionio našlė Bronė Kuodienė, dukterė Daiva Barzdukienė su vyru architektu Arvydu Barzduku, sūnus Gediminas ir eilė giminių ir bičiulių.

Mišias aukojo seselių kapelionas kun. dr. V. Cukuras. Po mišių visi vyko į kapines. Kun. Cukurui vadovaujant, pasimelsta, ir kun. Cukuras pašventino paminklą. Buvo sugiedota kelios giesmės.

Paminklas gražaus juodo marmuro, kurį suprojektavo žentas architektas Arvydas Barzdukas. Paminkle kryžius šv. Onos

bažnyčios kryžiaus pavyzdžiu Vilniuje.

Iš kapinių visi rinkosi pietum vienuolyno salėn, kuriuos paruošė seselės. Po pietų prof. Česlovas Masaitis Bronės Kuodienės vardu pakvietė visus dalyvius į savo puikią sodybą.

Baisiojo birželio minėjimas

Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės valdyba birželio 17 rengia baisiojo birželio minėjimą. 10:15 val. ryto mišios šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone už išvežtus, nukankintus ir kenčiančius Sibiro tremtyje. Per mišias solo giedos sol. Benediktas Povilavičius.

Po mišių parapijos salėje po bažnyčia vyks tolimesnis minėjimas. Kalbės sveičias iš Worcesterio Edvardas Meilus Jr. Meninę dalį atliks jauna solistė iš Brocktono Verutė Bizinkauskaitė. Verutei akompanuos jos tėvelis dr. Petras Bizinkauskas. Taip pat programoj dalyvaus ir lituanistinės mokyklos mokiniai.

Visi lietuvių kviečiami dalyvauti šiame minėjime ir prisiminti savo artimus, draugus bei kitus lietuvius, kurie buvo išvežti į baisųjį Sibirą.

BOSTONO RENGINIAI

Birželio 10 sek., 5 val. p.p., Liet. Pil. Dr-jos II-rame aukšte — dr. M. Gimbutienės paskaita “Seniausios deivės baltų mitologijoje”.

Birželio 10 po 10:15 val. mišių šv. Petro lietuvių parapijos salėje po bažnyčia įvyks muzikos valandėlė. Bus atliekami: A. Dvorako, J. Haydno kūriniai. Atliks Andre Ryan — smuikas, Brian Capouch — violončelė ir Jeronimas Kačinskas — fortepionas.

Rugpjūčio 12 nuo 8:30 iki 9 val. ryto per WNEV-TV 7 kanalą bus transliuojamos mišios, kurias aukos kun. Albinas Janiūnas. Organizuoja Lietuvos vyčiai.

Rugpjūčio 12 Minkų radijo valandos gegužinė Romuvos Parke, Brocktone.

Spalio 7 Laisvės Varpso radijo rudeninis renginys.

Spalio 14 Bostone minima šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktis. Katedroj mišias aukos arkivyskupas Bernard Law.

Spalio 13 - 14 Montrealio grupės “Vaivorykštė” audinių paroda Liet. Pil. Dr-jos II-ro aukšto patalpose.

Spalio 21 dr. Vytenio M. Vasyliūno vargonų koncertas First and Second Church salėje. Bostone.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Veda S. ir V. Minkai, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

A.A. PRANCIŠKAI BALANDIENEI — PLEHAVIČIŪTEI

mirus, Velionės seseriai Elenai Legeckienei ir jos šeimai, sūnams ir kitiems giminėms bei artimiesiems reiškiam giliausią užuojautą.

Valerija ir Bronius Nemickai

A.A. KAZIMIERUI PRAPUOLENIUI

mirus, didžios širdgėlos prislėgtai Velionies žmonai, sūnui Stasiui ir jo šeimai, kitiems giminėms bei artimiesiems reiškiam giliausią užuojautą.

Valerija ir Bronius,
Jūratė ir Bronius,
Irena ir Kęstutis Nemickai ir jų šeimos

A.A. PETRUI BRUČUI

mirus, sūnus Algį ir Rimą su šeima nuoširdžiai užjaučiame.

S.K. Butkai
B. J. Mikalauskai
A.G. Mikalauskai
A. V. Mikalauskai

A.A. ALEKSANDRAI DAUKANTIENEI - MORIARTY

amžinybėn iškėlavus, St. Petersburgo, FL, artimiausį jos draugai reiškia giliausią užuojautą vyrui Povilui, sūnams Jurgiui ir Ričardui, dukroms Ingai ir Dainai su šeima bei visiems giminėms ir artimiesiems.

Liūdintys

G. ir A. Armaliai
S. ir St. Vaškiai
S. ir S. Staneliai
A. Mušianienė
J. Strijauskas
V. Urbonas
J. Malcius
J. Gerdvilienė

A.A. VERONE ADOMONIENĖ

mirė 1984 m. gegužės 26 d., sulaukus 98 metų amžiaus.

Gyveno Cape Code, Mass.

Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 35 metus.

Palaidota gegužės 28 iš Our Lady of Assumption bažnyčios Beechwood kapinėse, Centerville, Mass.

Pasiliko dideliame nullūdime sūnus Jonas, marti Aldona, dukterė Severina, žentas Antanas Kriščiūnai ir anūkas Algimantas su šeima.

Š. m. birželio 3 d. ryte, sulaukęs 85 metų amžiaus, širdies priepuolio ištiktas, mirė medicinos daktaras

JONAS BAČIULIS - BACHULUS

Brunswick Regional Memorial Hospital, Brunswick, Mass.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems

Amerikos ir Kanados
Jonynai

KENNEBUNKPORTO PRANCIŠKONŲ METINIS

PIKNIKAS

Liepos 8 dieną, 1984

11:45 Iškilmingos Tėv. Roberto, O.F.M. primicijų mišios Gieda Brocktono šv. Kazimiero parapijos choras.

12:45 Pietūs

4:30 Meninė programa: Tautiniai šoklai. Vadovauja Ona Ivaškienė ir Gediminas Ivaška iš Bostono. Brocktono choro koncertas.

Pranciškonai visus kviečia atvykti ir malonioje nuotakoje praleisti dieną.

“Amber Holidays”

1984 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Liepos 9	— \$1618.00	Rugsėjo 5	— 1361.00
Liepos 18	— 1361.00	Rugsėjo 17	— 1127.00
Rugpjūčio 1	— 1361.00	Rugsėjo 26	— 1142.00
Rugpjūčio 13	— 1528.00	Spalio 3	— \$1268.00

Gruodžio 26 — \$1247.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite: 1 - 800 - 722 - 1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1 - 617 - 268 - 8764
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127

Ištaiga vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albinas RUDŽIŪNAS. Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus. Prices are based on double occupancy and are subject to change

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Šv. Kazimiero mirties 500 metų jubiliejus New Yorke minimas rugsėjo 9. Tą dieną 2 v. popiet Šv. Patriko katedroje bus iškilmingos pamaldos, o vakare Kultūros Židinyje akademine dalis. Paskaitą skaitys Vytautas Volertas. Minėjimui rengti komitetas posėdžiavo birželio 4 ir aptarė svarbiausius darbus. Posėdyje dalyvavo 15 žmonių. Jie visi yra įvairių organizacijų atstovai.

Baisiojo birželio minėjimas bus birželio 17, sekmadienį. Apreiškimo parapijos bažnyčioje pamaldos bus 11 val., akademine dalis Kultūros Židinyje — 2 v. popiet. Kalbą pasakys Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, invokaciją sukalbės Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Meninę programą atliks solistė Daiva Mongirdaitė iš Bostono. Jai akomponuos William Smiddy. Organizacijos prašomos bažnyčioje dalyvauti su vėliavomis. Taip pat kviečiami kuo gausiau dalyvauti pačiame minėjime ir prisiminti į Sibirą išvežtuosius.

Maironio liuanistinė mokykla mokslo metus baigė birželio 3, sekmadienį. Kultūros Židinyje buvo jaunimo mišios, paskui mokyklos baigimo aktas. Plačiau apie tai bus parašyta kitame Darbininko numeryje.

New Yorke vyrų choro Perkūno koncertas, skirtas 20 metų sukakties paminėti, birželio 2 Kultūros Židinyje praėjo su dideliu pasisekimu. Koncerte dalyvavo ir Bayside Glee Club vyrų choras. Abu chorai dainavo atskirai ir drauge. Perkūno chorui dirigavo visi buvę dirigentai: Vytautas Strolia, Vytautas Daugirdas ir dabartinis dirigentas Viktoras Ralys. Publikos atsilankė apie 300. Šokiama grojo ir dainavo dainuojant vienetas "Jinai ir trys gintarai". Platesnis koncerto aprašymas bus kitame Darbininko numeryje.

Patiksliname kun. K. Pugevičiaus pagerbimo aprašymą. Aleksandras Vakselis sveikino Vliko garbės pirmininko dr. K. Valiūno vardu, o ne Vliko vardu.

Rašytojas Liudas Dovydenas, ilgai gyvenęs Clarks Summit, Pa., prie Scrantono, pardavė ten savo sodybą ir išsikėlė gyventi pas savo sūnų. Naujas jo adresas: 140 Stockbridge Rd., Lennox, MA 01240.

Lietuvos vyčių 110 kuopa dalyvaus mišiose birželio 10, sekmadienį, 11 val. ryto V. Atsimainymo lietuvių parapijos bažnyčioje, kai ten bus prisimenami masiniai tremimai į Sibirą. Po mišių programa prie lietuviško kryžiaus.

Jurgio Montvilos mirties 5 metų sukakties proga mišios bus aukojamos birželio 17, sekmadienį, 11 val. pranciškonų vienuolyno koplyčioje Brooklyne. Velionio našlė dr. Halina Montvilienė prašo draugus ir pažįstamus velionį prisiminti maldose.

Norberto Kulikausko mirties pirmųjų metinių proga mišios bus birželio 10, šį sekmadienį, 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Po mišių šventinamas paminklas Cypress Hills kapinėse. Po to bus pietūs Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Gedimino ir Audronės (Klimaitės) Mikalauškų pirmagimė dukra birželio 2 pakrikštyta Aleksandros Julijos vardu. Krikšto tėvais buvo Jūratė Pralaila-Fiory ir Ričardas Krulikas.

Petras Bručas, anksčiau gyvenęs Woodhavene, paskutiniu laiku išsikėlęs į St. Petersburgą, Fla., staiga mirė gegužės 31.

Kazys Karuža iš Los Angeles, Calif., yra atvykęs pasisvečiuoti į New Yorką. Sustojo pas savo bičiulius Eleną ir Juozą Andriūšius, Woodhavene. Išvykęs iš Los Angeles, jis lankėsi Floridoje — St. Petersburg, Juno Beach, paskui lankėsi Washington, DC. New Yorke svečiuosis apie porą savaitių. Iš čia keliauja į Clevelandą, Chicago, kur Draugo spaustuvėje yra spausdinamas mirusio jo brolio, poeto Petro Karužos, raštų tomas. Poetas Petras Karuža mirė prieš 50 metų. Kazys Karuža labai kruopščiai surinko jo eilėraščius, noveles, straipsnius ir taip sudarė didžiulį tomą. Taip pat sutelkė ir daug iliustracijų iš anų laikų. Spaudos darbai jau baigiami. Pats Kazys Karuža yra parašęs prisiminimų porą tomų. Jis yra buvęs Naujosios Romuvos, kultūros žurnalo, administratorius, žurnalą redagavo neseniai miręs Juozas Keliuotis. Paskui tarnavo muitinėje, dalyvavo įvairiose organizacinėje veikloje, Los Angelėje ilgą laiką buvo šaulių kuopos pirmininkas, žurnalistų sąjungos valdybos narys.

Reikalinga aktyvi pensininkų pora pietų Floridoje, netoli jūros, sodo, daržo ir baseino priežiūrai. Už tai gauna dviejų miegamųjų namą gyventi. Skambinti 305 772-4455 arba rašyti į Darbininko administraciją.

Government jobs. \$16,559 - \$50,553/year. Now hiring. Your area. Call 805 687-6000. Ext. R-4505.

Jauna dirbanti pora ieško buto Queens rajone. Skambinti po 7 val. vakaro: 846-1210.

Prel. L. Tulaba, drauge su kun. A. Račkauskui atšventęs jo kunigystės 50 metų jubiliejų, išvyko į Los Angeles, Calif.

Už a.a. Vincentą Meiliūną mišios bus aukojamos birželio 16, šeštadienį, 11 val. ryto pranciškonų koplyčioje Brooklyne. Po mišių bus pašventintas paminklas Cypress Hills kapinėse. Draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti.

Genovaitė Meiliūnienė savo vyro atminimui pagerbti paaukojo Darbininkui 25 dol. Dėkojame.

Sofija Kačinskienė iš Sunny Hills, Fla., birželio 6 atvyko pasisvečiuoti į New Yorką. Sustojo pas Liudą Kulikauskienę, Ozone Parke, N.Y.

Vincas Padvarietis, Balfio New Yorko skyriaus pirmininkas, apgailestauja, kad Balfio padėkoje buvo praleistas Zigmas Dičpini-gaitis, aktyviai talkinęs ruošiant madų parodą.

Pranas Dulevičius iš Far Rockaway senelių namų yra nuvežtas į Long Beach Memorial ligoninę ir ten žada išbūti ilgesnį laiką, kol bus pervežtas į kitus senelių namus, kuriuose bus medicininė priežiūra.

Studentų stovykla, ruošiamą Studentų Ateitininkų Sąjungos, bus nuo liepos 2 iki liepos 8 Camp Tippacano, Ohio, tuoj po tautinių šokių šventės. Kas nori daugiau informacijų apie šią stovyklą, prašom kreiptis į Algirdą Lukoševičių: 87-38 95 St., Woodhavene, N.Y. 11421, tel. 212 849-6083.

Vytautas Jurgėla domisi muzika, pats ją komponuoja ir turi suorganizavęs net savo orkestrą. Gegužės 23 jis koncertavo Black Bird klube Manhattane. Grojant jo muziką, buvo drauge ant ekrano demonstruojamos Čiurlonio paveikslų skaidrės. Moderni muzika buvo sujungta su abstrakčiais ir simboliniais paveikslais, kurie yra sukurti maždaug prieš 80 metų.

Muencheno lietuvių gimnazijos mokinių ir mokytojų susitikimas įvyks Tautinių šokių šventės proga birželio 20, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių namuose, Clevelande. Dėl smulkesnių informacijų ir rezervacijų prašoma kreiptis į Teresę Urbaitienę — 5937 Mayflower Ave., Mayfield Hts., Ohio 44124, Tel. 216 442-9091; į dr. Romą Kašuba, 7098 Brightwood Dr., Painesville, Ohio 44077. Tel. 216 352-1524; į Vytautą Alksnį, tel. 212 886-5695.

Mečį Razgaitį praėjusį savaitgalį ištikio širdies priepuolis. Jis paguldytas ligoninėje.

Ieškoma sekretorė/-ius lietuviškai įstaigai New Yorke. Pageidautina, kad laisvai valdytų lietuvių ir anglų kalbas, mokėtų gerai rašyti rašoma mašinėle, efektyviai komunikuoti telefonu ir raštu bei vairuoti. Darbo pareigos pagrindai apima mašinarščio darbus, siuntų pakavimą bei prašymų pildymą ir išsiuntimą ir kitus techniškus-administracinius rūpesčius. Darbo sąlydos bus aptartos su rimtais kandidatais. Siųsti reziume: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Richmond Hill, N.Y., moteris, turinti erdvų butą, ieško moters, kuri norėtų geromis sąlygomis gyventi kartu. Informacijai skambinti dienos metu 516 549-5441, vakarais 516 799-4651.

Natūralaus bičių medaus prieinamomis kainomis galima gauti Darbininko spaudos kioske. Čia taip pat galima įsigyti kalėdinių kortelių, lietuviškos muzikos plokštelių, įvairių suvenyrų ir dovanėlių Kalėdom ir kitom progom, naujausių lietuviškų knygų, gintarų ir kt.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00—843-6677.

Baigiant Moterų Vienybės jubiliejinį koncertą, iš k. Loreta Klivečkaitė neša gėles, aktorius Vitalis Žukauskas, solistė Vita Talandis, pianistas William Smiddy, pirmininkė Elena Andriūšienė visiem dėkoja už programą.

“MOTERŲ VIENYBĖS” 50 M. SUKAKTIS

(atkelta iš 7 psl.)

riušienė ir sceną pakvietė aktorių humoristą Vitalį Žukauską. Pradžioje jį pasveikino kaip laimėjusį šių metų teatro premiją. Aktorius Vitalis Žukauskas žaidė lengvais sąmojais, pasakojo juokus apie moteris ir vyrus, apie jų savybes ir esminius skirtumus.

Koncertinė dalis

Vitalis Žukauskas publiką supažindino ir su šio vakaro dainininke Vita Talandis-Valiukonyte. Dainavimą ji studijavo Chicagoje ir dabar lavina balsą ir studijuoja meno istoriją, yra dainavusi radijo programose, per televiziją. Šiuo metu gyvena Ithaca, N.Y.

Solistė padainavo: Na tai kas — Kavecko, ištrauką iš Leharo operetės “Linksmoji našlė” — Vilija, Lakštingalą — Kuprevičiaus. Leharo operetės ištrauką dainavo angliškai. Akomponavo William Smiddy.

Kad solistė pailsėtų ir pasižeistų savo suknele, į sceną grįžo aktorius Vitalis Žukauskas ir vėl linksmais anekdotais linksmino publiką, paskaitė Albino Valentino fejletoną.

Scenoje vėl pasirodė dainininkė su kita puošnia suknele. Ji padainavo ariją iš operetės Marieta, Agonėlės — Gruodžio, ariją iš operos “Gianni Schichi” — O mio babbino caro — muzika Puccini. Bisui padainavo Brahmsio — Love Song.

A.R.K. Tarptautinio Moterų Komiteto kvietimu, O. Bačkienė gegužės 23 dalyvavo Raudonojo Kryžiaus veikloje pasižymėjusių moterų pagerbime. Priėmimas ir pagerbimo ceremonijos įvyko Prancūzų ambasadoje, kur dalyvavo 17-kos ambasadų atstovės bei ambasadorienės. Ryšium su šiuo dienų vis naujai pasirodantių skurdų ir kovojančių tautų pagalbos šaukimu, buvo pageidautina plėsti savanoriško darbo talką, tiesiant pagalbos rankas reikalingam.

SVARBU SIUNČIANTIEM SIUNTINIUS Į LIETUVĄ

Siuntinių agentūros praneša, kad nuo rugpjūčio 1 visiem siuntiniam į Sovietų Sąjungą, tuo pačiu ir į okupuotą Lietuvą, pritaikomi nauji sovietų potvarkiai — nebus galima čia sumokėti muitų. Muitą turės sumokėti siuntinio gavėjas.

Indian Mission — Serving children and the old. Almost broke. Needs prayers, donations. Father McNeill, St. Bonaventure Indian Mission, Thoreau, NM 87323.

DEXTER PARK PHARMACY
 Wm. Anastasi, B.S.
 77-01 JAMAICA AVENUE
 (Cor. 77th Street)
 Woodhaven, N.Y. 11421
 WE DELIVER
 296-4130

Tada pirmininkė į sceną iškvietė programos dalyvius. Jiem padėjo, mergaitės įteikė gėlių. Raštu dar sveikino Liet. Kat. Moterų Kultūros Draugija.

Padėka ir tolimieji svečiai

Pirmininkė padėjo visiem už tokį gausų atsilankymą, padėjo P. Jurkui už įvairių talką ir scenos papuošimą, priminė, kad svečių yra iš New Jersey, Connecticuto valstybių. Iš Floridos buvo atvykusios Moterų Vienybės narės — Aldona Krulikienė ir Matilda Wallis su savo vyru Petru.

Pagerbiamos pirmosios narės

Tada prie scenos pakvietė salėje buvusias kelias pirmąsias nares: Salley Balkūniene, Pauliną Šimėniene, Ameliją Sinusiene, Helen Kulber. Jom prisegta po gėlę. Klubo narės Natalie Kulbokenė-Kulber ir Ena Budraitienė serga. Jos bus pasveikintos šia proga.

Kongresmanas Addabo pasveikino savo ir Marcelyno vardu.

SOVIETŲ PAŠTO PAŽEIDIMAI

Siekdamas įrodyti, kad sovietai sistematiškai laužo tarptautinio pašto sutartis, kongresmanas Benjamin Gilman šaukia apklausą apie sovietų pašto pažeidimus New Yorke. Kongresmanui nuolat talkina Lietuvių Informacijos Centras bei eilė kitų organizacijų ir asmenų, kurie turi liudijamus medžiagos apie sovietų pašto klaidumą.

Praeitį rudens Lietuvių Informacijos Centro darbuotoja liudijo Amerikos Kongreso pašto komisijos suaukto apklausoj Washingtono apie sovietų neteisėtai sulaikomus bei sugrąžinamus laiškus ir siuntinius iš užsienio. Suprasdamas šią problemą ir jos svarbą tiem, kurie

Šampanas sukakties proga Programa užsitęsė iki 9 v.v.

Tada pirmininkė pakvietė pakelti šampano taures už Moterų Vienybės sukaktį, jos nares. Visi sugiedojo Ilgiausių metų.

Prasidėjo vakarienė. Puikų maistą patiekė J. Beleckas. Buvo ir greitas bei geras patarnavimas. Šokiama grojo puikus Joe Thomas orkestras.

Gyvuokite ir toliau

Reikia pasidžiaugti rengėjų tritūsu, kad jos surengė gražų, tvarkingą ir nuotaikingą pobūvį. Gerai, kad surado New Yorkui mažiau pažįstamą solistę Vitą Talandis. Ji dainuoja kultūringai, jautriai ir patraukliai. Ir William Smiddy jai akomponavo be priekaištų.

Visas koncertas ir pokylis praėjo geroje nuotaikoje. Visi palinkėjo Moterų Vienybei nepavargti, nesustoti, o toliau trintis, prisitraukti daugiau narių. Kuo gražiausios ateities! (p.j.)

susirašinėja su Sovietų Sąjungoje gyvenančiais, kongresmano Gilmano įstaiga teberenka dokumentinius eksponatus ir ruošia šiuo klausimu apklausas.

Apklausa apie sovietų pašto pažeidimus įvyks pirmadienį, birželio 11, New Yorke. Joje liudys ir lietuviai, kurie turi dokumentus, ieškinius bei faktus, liečiančius pašto susisiekimo laisvės klaidumą.

Apklausa vyks Javits Federal Building, 26 Federal Plaza, 305 C. kambaryje, nuo 9:30 val. ryto iki vidudienio.

Šiuo reikalu besirūpiną lietuvių yra kongresmano Gilmano maloniai kviečiami dalyvauti apklausoj kaip stebėtojai.

Tutinienei, Matekūnienei ir Lukoševičienei, suorganizavusiai pyragus.

Džiaugiamės ir dėkojam tautinių šokių grupei Tryptiniui, papuošusiai gegužinę savo darniau atliktais šokiais, ir jos vadovui Raimundui Balsiui.

Reiškiame padėką ponaii Marytei Šalinskienei už gražų vainiką.

Ačiū tėvam pranciškonam už koncelebracines mišias lietuvių motinų intencija, skaitytojam A. Marijošienei, Matusaitytei, J. Jankauskui. Dėkingi Motinos dienos programos atlikėjam — D. Borg, G. Jankauskaitei.

Mūsų padėką priklauso taip pat Vidai Jankauskienei ir Algirdui Šilbajoriui už šios programos suorganizavimą. Taip pat dėkojam visiem Kultūros Židinio rėmėjams, taip gausiai atsilankiusiems į gegužinę.

Lietuvių Kultūros Centro valdybos vardu—

Aleksandras Vakselis
 Pirmininkas

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

bus birželio 17, sekmadienį.

11 val. pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje (organizacijos prašomos dalyvaut su vėliavomis)

2 v. popiet Kultūros Židinyje minėjimas Invokaciją sukalbės Tėv. LEONARDAS ANDRIEKUS, OFM

Kalbą pasakys Lietuvos gen. konsulas ANICETAS SIMUTIS

Meninę programą atliks solistė DAIVA MONGIRDAITĖ

Akomponuoja pianistas WILLIAM SMIDDY

Priltalkytus literatūrinius kūrinius skaitys IRENA VEBLAITIENĖ

Po programos padedamas vainikas prie Laisvės kryžiaus

Įeinant aukojama

Minėjimą rengia ir visus atsilankyti kviečia

LB NEW YORKO APYGARDOS VALDYBA